Dr. B. GERZABEK
Одиноний Руський Лікар зі Старого Краю в Канаді.
СПЕЦІАЛІСТ ВІД УСІХ СЛАБОСТИЙ
Приймає хорих дома від ч. 413 SELKIRK AVE. на роґ Salter а Pritchard від год. 1-3 по пол. і від 9-10 вечером. Telephone: St. John ... ...
WINNIPEG, MAN.

Пораз другий! Пораз другий!
В суботу дня 21 марта Драм. Тов. "Боян" відіграє
на загальне бажане публики ще раз добре звісну драму нашого незабутнього ґенія
Тараса Г. Шевченка
"НАЗАР СТОДОЛЯ"
разом з **Вечерницами** Ніщинського, котрі відсьпіває хор Тов. "Боян" в супроводі орхестри.

Представлене зачне ся точно о год. пів до осьмої вечером, в **Кейнс Гол, при Селкірк** вул. **Ціни місць: 15, 25, 35 і 50ц**
Приходіть на час, коли хочете застати місце.

УВАГА.

Отсим повідомляє ся членів тов. ім. Котляревського, що в вівторок дня 24 марта, відбудуть ся Загальні Збори в школі коло малої церкви о год. 8-ій вечером.

За Комітет
Ст. Козак.

НА "РІДНУ ШКОЛУ"

Тов. ім. М. Заньковецької відограє дня 28 марта в суботу, 1914, дуже гарну штуку Ів. Тогобочного п. з.:

"ДУШОГУБИ"

Се представлене відбуде ся в **QUEEN'S HALL**, при **SELKIRK** ул., о 8-ій годині вечером.

Дохід з сего представлення призначений на "Рідну Школу" в Старім Краю, тому кождий Українець повинен явитись на нім.

Російське правительство і ювілей Шевченка.

З Києва надійшли нестверджені поки-що вістки, що російське правительство позволило уладжувати сьвята і панахиди з виключенем публичних манифестацій.

Шевченківський здвиг у Львові.

Межи секціями, які утворили ся для опроведеня у Львові 100-літних роковин уродин Т. Шевченка, є також манифестаційна секція в якій склад входять відпоручники: "Сокола-Батька", "Січового Союза", "Україна", "Повітової Січи" і "Сили". Заходом сеї секциї має відбути ся Шевченківський здвиг "Соколів" і "Січий" дня 28 червня с. р. В програму здвигу має увійти похід улицями Львова вполудне і руханкові вправи пополудни на площі "Сокола - Батька". До здвигу роблять ся великі приготовання. У здвизі мають взяти участь члени всіх філій "Сокола - Батька" і самостійних "Січий", значить разом поверх 1800 товариств. Ініціятори здвигу надіють ся, що мимо тяжкого року здвиг випаде величаво.

Кукс Крік. Ман., 11. марта.

Хвальна Редакціє!

Прошу приняти сих пару слів в вашій ґазеті у відповідь авторови дописи з Кукс Крік, п. з. "Темнота і недбальство" що була поміщена в 9-ім числі "Укр. Гол."

Добре є інформувати загал з житю і бутю наших людий по кольоніях, але коли се робить ся щиро і широ. Однак, коли хтось руководить ся злобою, то се не інформація, а бабські слетні, за котрі такому дописувателеви повинно ся дати добру відправу, а люди з тої кольонії відки така допись появить ся, не повинні такому дописувателеви і руки подати.

Має яка-небудь чоловічина злість на когось, тоді ну-ж гайда до ґазети і шерпить про ту кольонію, і то цілком безправно.

Як ось і в сім случаю. Коли я перечитав згадану допись гутешним людям, то зараз кождий сказав: О сей мусів бути пяний, або наймив когось, щоби єму написав.

Дописуватель сей каже, що в нас не вчуть ні в школі ні дома по українські. А я знова кажу, що наш учитель В. Волошинський не лишень, що вчить по українськи, але також і по польськи. Та ми не дивуємо ся, що сей чоловічина виступає проти учителя. Він раз поїхав до Вінніпеґу і перебув там щось три дни. Приїздить назад тай каже, що він у Вінніпеґу був з великими Англіками і що они єму казали, що руські учителі до нічого і коли буде голосувати на ліберали то они не таких учителів нам дадуть. А потому як вішли, то пили, що аж він сам пропив 65ц., а тоті другі то побільше, але він не знає по кілько они пустили.

Тай правду казав. Ану пане дописувателю, скажіть, чи то не правда що ви під охотов тото писали. Та нічо ми знаємо о що вам розходить ся. Ви і так раз казали, що наш учитель забогато бере платні і що ви маєте брата, котрий би вчив за 25 дол. Та но, ви тримайте собі свого брата за 25 дол., а ми хочемо учителя, а не джека.

Правда, є все тут півтора лібералних запроданців, що не дасте читальни дихати а потім ще і пишете, що она не розвиває ся. Виж знаєте, що ми всі на купній земли то і не дуже такі богачі, щоби поставити великий гмах та купити тисячу книжок. Ми йдем помалу, добре що є де ґазету перечитати, а дальше якось буде. Коли Бог дав хліб то допоможе і зїсти єго.

Та що говорити, кобито знали, що сей чоловік мав щось доброго на серцю, то не жаль би було єму розяснювати справ, а то ми знаємо, що се писав ліберальний наганяч, котрому о нічо иньшого не ходило, а лише о те, щоби очернити нашого учителя і манітобський ряд та їх екcп. епископа.

Однак ми не дурні, ми знаємо куди стежка в горох і знаємо також чого хотять пани ліберали з їх наганячами.

Панове фармері, кличемо Вас, гоніть то ліберальне збіговисько від себе, се закала нашого народу тут в Канаді, се явні відступники від своєї народности, се раби, зрадники і відла худоба, що хотілаби свойми мордами пожерти цілий сьвіт.

Здоровимо всіх фармерів і читачів Канади.

Писано при сьвідках.
Горожанин...

ДОБРІ РАДИ.

Бублики з сира.

Утерти твердого квасного сира не величке горнятко: розбити одно яйце і три жовтки, додаючи до сеї мішанини 20 грамів дріждий розроблених в ложці молока.

Сим плином залити сир розтирати єго дальше, щоби розійшов ся на одностайну масу. До сеї маси додати муки пшінко лише, аби з неї зробило ся мягке дріжджеве тісто, так густе як буває тісто на булки.

Се тісто розвалкувати на який 1 цм. грубо, вирізувати з него кружки як виколюють на пампухи, опісля накладати їх на бритванку, аби кружки себе не доторкали.

Скоро ціла бритванка виладоджена вже і кружки дрібку підросли, налити до неї теплого молока на 1 цм. глубоко, додати дрібку масла, і поставити на кухню, аби бублики випекли ся в парі, при чім бритванка має бути накрита.

Вуджене шинок і мяса.

Мясо, котре маємо вудити виймити з соли і повісити на кілька годин, аби ропа з него стекла. Потім допевна обвити в папір аби западто не осмалило ся і повісити в комин далеко штука від штуки. Дим мусить бути що дна і то точно о тій самій порі, а найлучше вудити в ялівцевім або дубовім димі. Шинки відповідно до величини, висять в комині 1 або 2 тижні. По увудженю повісити вудженину далеко від стіни, аби не яліла.

Як кормити дихавичні коні?.

При відповіднім кормі можна дихавичного коня ще і літа роки уживати до роботи. Передовсім не давати йому такого корму, який витворює товщ або воду. Тому не треба кормити такого коня зеленою конюшиною і не треба много пасти. Як трави, так і сіна потреба мало давати, а за те кормити вівсом. Дихавичні коні потребують чистого пійла, але вода неповинна бути зимна, бо через те побільшають ся дихавиню.

...лом в театрах поважних штук

Затьмінє місяця.

В середу дня 11 с. м. від год. 8.42 вечером до години 11.44 в ночи видно було в півн. Америці частичне затьмінє місяця. О год. 10.13 було закрите майже усе лице місяця, бо лише одна дванайцята його часть була видна. Затьміня місяця лучають ся лише в часі повні місяця, коли земля стане між сонцем а місяцем.

ЮВИЛЕЙНІ НАЛІПКИ Т. Шевченка.

Ювилейні наліпки Т. Шевченка в артистичнім виконаню видав з припорученя Ювилейного Комітету у Львові Красвий Шкільний Союз (Домініканська 4), з доходом призначеним на "Рідну Школу", і продає їх в ціні по 10 сот. за штуку.

Про також самі наліпки для наших канадійських Русинів - Українців подбав і наш Ювилейний Шевченківський Комітет.

Наклад наших наліпок виносить 30 тисяч, а ціну установив Комітет: 10 ц. за штуку, одного квотра за 3 штук, долара за 15 штук, а 10 долярів за 200 штук.

Чистий дохід з розпродажі наліпок призначений: на РІДНУ ШКОЛУ В КАНАДІ 75 проц. НА РІДНУ ШКОЛУ в старім краю 25 проц.

Чистий дохід з розпродажі наліпок призначений: на РІДНУ ШКОЛУ В КАНАДІ 75 %. На РІДНУ ШКОЛУ в старім краю 25 %.

Наші Хв. Товариства звоять замовляти наліпки в більшій скількости **вчасно**, так як другого накладу наліпок не буде робити ся. Надвижку з розпродажі наліпок ужиють Хв. Товариства на свої **місцеві** потреби. Збороняєть ся однакже продавати наліпки землякам дороже як по 10 ц штука.

Звертати ся з замовленями і усякими запитами на адресу **Секретаря Ювил. Шевч. Комітету:**

Н. BODNAR
667 Main St., Winnipeg, Man.

ДОРОГІ РОДИМЦІ!

Нашим обовязком є подати се до публичної відомости, для поради тих, котрі їдуть до Старого краю: ми думаємо, що не над згаданий офіс

CALDER & SON

ліпшого не знайде ся, тому радимо, щоби кождий туда удавав ся. Ми їхали Сі Пі Ар. шифом лише 6 день водою, вікт і обслуга була дуже добра.

Ваші краяни
Василь Ластівка
Василь Когут
в Чорнокунцях Великих

На Рідну Школу в Канаді

зібрано в часі Ювил. Академії $40.38, а підчас комерсу 51 дол. 25 цент. Разом з $37.25, які зібрано передше на засіданях Комітету, сума гроший зібраних до нині Комітетом на Рідну Школу в Канаді виносить: $125.88.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНИЙ ЮВИЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

отворено сими днями на
175 Henry Ave., Winnipeg, Man.

Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших краянів Русинів, які певно замість підпирати чужого, підопруть свого земляка.

Напитки в нас ріжнородні і перворядної знаменитости — зрештою самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.

На весіля і забави нашим краянам висилаємо замовленя на фарми.

Колиж зайдете, то опісля певно роскажете про нас і своїм знакомим.

Дякуючи наперед за ласкаву память остаю
З поважанем
Alexander Roshko.
175 Henry Ave., Phone Main 1757, Winnipeg, Man.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Си стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву істнує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части МЕЙН улиці. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 663 Мейн і є найкрашою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і єго син п. А. В. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпеґу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпеґу, є добре звісний зі свого знакомства з Сіпіярською компанією.

Молодшим членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками Сіпіяр компанії через 30 літ, бувши головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і переводовім інтересі.

Члени фірми Калдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаний між иншими і одною компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Си компания називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес повертаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франциї, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American і иньших німецьких ліний.

Їх банковим справам услугує Амерікан Екcпрес Компания, через котру вони висилають гроші з Вінніпеґу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеґрафічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців зарядже п. А. Каракошов при помочи п. В. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднішу для справ банкових і корабельних карт.

Увага! Справи Старокраєві!

В СТАРІМ КРАЮ залагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві процеси перебирає мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австриї і ми ручимо за солідне перепроваджене.

В КАНАДІ купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шіфкарти на найліпші корабельні лінії до краю і з краю. Виробляємо асекурації від огню, на житє і др.

Запишіть собі наш адрес!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ І СКА.
Нотарі.
834 Main Street, Phones: St. John 1562 & 1664. **Winnipeg, Man.**

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Ціна передплати в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає
РУСКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ
Адреса: "КАНАДА"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

~ CANADA ~

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпеґ, Ман. Вівторок 24 Марта 1914. Число порядкове 28. Winnipeg, Man. Tuesday March 24th 1914. Число 11.

1814 КАНАДИЙСЬКІ УКРАЇНЦІ! Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком ! ТАРАСА ШЕВЧЕНКА ! 1914

НОВИНКИ

До наших передплатників:

Хто з наших передплатників не прислав до 1-го марта передплати на нашу часопись, а не одержав ще премії, зволить ласкаво нас повідомити, пишучи до редакції.

Кравченко сьпіває.

Як відомо, в місточку Мордені [illegible] тепер розправа в справі мордa менаджера пломкульського банку. Кравченко є в сей розправі обвинуваченим власне в сей морд. Ця справа скінчить ся, як звісно. Не було ні одного сьвідка, котрий би сказав, що Кравченко, котрий убив молодого менаджера з Плюмкулі. Сам же Кравченко показує ся дуже спокійно, а кто обвинить, насунула ся ся з [illegible] сьпіває майже цілий день.

Максим Горкий

славний російський писатель, що повернув тепер з острова Капрі, де він перебував в ціли поратовання свого здоровля, по вернувши до Росії знова попав в лаби російського медведя. — Тепер точить ся процес в котрім обжалувано Горкого за висьмівань державної релігії. Коли суд знайде його винним сего злочину, то його чекає Сибір, що рівнає ся смерти.

Горкий є хорий на сухоти, а обставини в яких проживають сибірські вязні не конче сприяти муть для виздоровленя Горкого.

В часі страшного гурагану над японським морем згинуло **кілька тисяч народа**. Коло 30 сіл і місточок змила вода з лиця землі, коло 15 більших суден пішло разом з залогою на дно.

Шалене діло суфражистки.

Суфражистка Мей Річардсон знищила в Народній галерії Шаух красних дуже вартісний образ, що представляв єго [illegible] Венеру (богиню краси). Вартість єго образа оцінюють на пів міліона долярів. — Суфражистка (ця, що домагаєть ся голосовання для жінок) прорізала в сьому образі сім дір дуже острим ножем, чим унеможливила поправку. Її зараз арештовано.

Суфражистки грозять, що коли будуть вибивати вікна, підпалювати славні доми та нищити дорогоцінні річи, та дістануть скорше право голосования.

Князь Мещерський в обороні Шевченка.

Руїнницька робота націоналістів в Росії дістріла нарешті достойну оцінку навіть з того табору, який звичайно йде в парі з сучасними "спасителями отечества". Навіть старий і досьвідчений реакціонер, "князь точка" Мещерський і той не видержав того надзвичайного курсу який взяли націоналісти й за яким посьпішають ся угнатись і де-які члени уряду." Скажений ідіотизм націоналістів у Києві, — пише князь Мещерський, — накинувсь на тих, хто шанує память Шевченка. Націоналісти піднесли ґвалт проти поставленя памятника поетови, яким, як поетом, пишають ся не самі Українці, але й Росія". Таке гостре слово вирвалось навіть у того, хто був довгі літа головним реакціонером і вражою [illegible] публіцистики.

Памятники українському фільософови.

Селяни з харківського повіту заявили ся ставити в місті Полтаві ... російський Україні памятник славному нашому фільософови Сковороді, що помер тому 120 літ. Селяни вибрали пам'ять по нім, бо походив з місточка Чорнухи. З того приводу пишуть в ґазеті "Рада", що то дуже відрадна проява, що самі селяни догадали ся за се, але з другого боку сумно, що не догадала ся інтелігенція. У инших народів славили би ся таким фільософом, а у нас є про Сковороду всего одна книжка. Найбільший обовязок шанувати память Сковороди має університет в Харкові, бо заложили його українські пани, приятелі Сковороди, за його намовою.

На Рідну Школу прислали з Канади:

Вп. Петро Зарич у Ветревіл 1 025 К. і Вп. Петро Бармаплан в Брендоні 217.30 К. за що сердечну подяку складає жертводавцям Крайовий Шкільний Союз.

Славна Читальня ім. Тараса Шевченка в Бруклині коло Вінніпеґу закупила оноді лот під будову Читальні.

Честь Бруклинським Патріотам!

Біла смерть.

З Відня доносять, що коло 1-марта в Тиролі засипала лявіна двох офіцирів, двох хорунжих і 11 жовнірів з 3 полку стрільців. Стрільці ... Мерані і Бецен вислали ... ратункові виправи.

Цікава операція

Др. Лефлат доконав в Парижі операції на "симмських" близнятах, зрослих животами. Операция вдала ся незвичайно. Дитята перейшли операцію зовсім добре, не хлороформовано їх, але докладно зшито рани.

Посол шпіоном.

Прага. —

Нар. Листи приносять факсиміле двох листів Свіги одного до поліції, другого до ренції Агнжа. Характер письма є дійсно той самий. Социалістичне "Право Люду" приносить, що Свіга в недавнім процесі антимілітарист. робив за ріп державн як зрадник. Вчера розіишла ся по Празі чутка, що Свіга поповнив самовбійство, показало ся однако неправдивою. Свіга лежить в домі, рідних хорий на серце.

На одного з редакторів "Народних Листів" напала вчера толпа і поліція ледво його оборонила. Перед редакцією "Н. Листів" зібрали ся вечером маси народа, які підносили оклики проти Крамаржа. Поліция розігнала демонстрантів. П. Свіга вніс жалобу о обиду чести проти ред. "Нар. Листів".

Партия нац. соціялістів хоче сьвідкувати в справі Свіги суд зложений з представителів усіх партий, з виїмком очишкій своїх.

Воздушна почта в Росії.

З Росії доносять, що московський летучий клюб приготовляє ся до отвореня правильного руху між Москвою і Петербургом воздушною дорогою. Почтові літаки мають курсувати щоденно. Крім сього предложив клюб правительству проект заведеня воздушної почти між Петербургом і поближчими містами.

Вкрадено жінку.

З Росії доносять, що селянин Москаль із села Черничина, курської губернії, вислав до губернатора таке письмо: "При кінци січня с. р. пропала моя жінка; за крадіж її підозріваю одного з бувших лікарів - ветеринарів, котрий тепер перенїс ся з наших сторін до Петербурга. Прошу переревести слідство і віддати мені жінку, а лікаря потягнути до судової відвічальности за крадіж чужої власности. — Іван Тодорович Туріханов".

Кушнірови вродилась дитина з шерстию.

В Росії, в селі Очемчирах, в кутаїській губернії породила жінка тамошнього кушніра Москаля Дмитра Осиповича Габунія четверо дітий, з котрих двоє померло при пороцї, а двоє осталось живими. Оба се хлопці, але один з них цілий покритий чорною шерстию, а пальці його на руках і ногах сполучені болонкою. Загалом ся дитина - виріг у своїм зверхім вигляді має багато сорячого. Коли люди в селі довідали ся про народжене сього чудовища, навалили ся наче в якії печери і ціла громада тепер домагаєть ся від кушніра, щоби покинув село та забрав ся з тою нечистию. Але вояці нещасливого виродка не дають сповнити волі громади і звернули ся до епископа з просьбою щоби позволив охрестити їх дитину.

З житя польської аристократії.

Перед двома тижнями відбув ся в Межирічу (в Познанщині, в німецькій державі) процес проти польського графа і бувшого посла до німецького парламенту Мельжинського, який в грудни м. р. застрілив свою жінку і її коханця гр. Мйончинського. Розправа була тайна, бо в ній находили справи, що могли викликати згіршене. По двотижневій розправі суд увільнив гр. Мельжинського від вини і кари.

З розпуки за жінкою.

З Букарешту доносять, що звісний в кругах фахових хемік Власіу з розпуки по смерти жінки, котру дуже любив, застрілив двоє своїх дітий, а потім собі відібрав житє.

За відступлене від віри батьків.

В Станиславові (в Галичині) відбула ся недавно розправа проти Арона Бартфельда, шинкаря з Завою (повіт Калуш), його сина і ще кількох Жидів. Їх обжалувано за те, що вони відібрали учителеви М. Тараньков його жінку, доньку Арона Бартфельда, яка без відома родичів приявши хрест, вийшла за Таранька. Обжалувані забрали її силою з дому мужа і вивели до Богоротчан до її бабки. Оборонці боронили обжалуваних тим, що шлюб був не важний і, що батько міг забрати свою доньку до дому. Суд увільнив всіх обжалуваних, крім вітчима Давида Шіца, котрий грозив нірваній неофітці револьвером. Його засуджено на півтора року вязниці, але він пред чупаючи засуд утік ще перед проголошенем засуду десь пропав.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякін або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найліпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають рівні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати; — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО долярн на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам вішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd. 667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK. Управитель загр. відділу.

ДОПИСИ.

ЧИ УЧИТЕЛЬ ПОВИНЕН МІШАТИСЬ В ПОЛІТИКУ?

Справа двомовних шкіл грає важну ролю в теперішній передвиборчій кампанії. На політичній арені Українці занимають поважне місце. Щораз більше і більше інтересують ся. До того дійшло, що навіть "Фрі Пресс" готова сказати: "Тому вас гальбимо, що вас любимо. Ми ваші добродії просьвітити вас хочемо, бо ви не знаєте, що вам добре".

Вибори се битва яка рішає границі законів. За панованя теперішного консерватівного ряду, ми Українці покористовуємось певними концесиями, проти яких опозиція себто ліберали явно виступають. Виходить, що наша справа залежати ме від рішения виборів які в певній мірі залежати будуть від нашої участи і чинности.

Подекуди можна стрічати противність, що до участи учителя в політиці. Та се свого рода "політика" замітна в свого рода людий. Вони-б раді були бачити неутральність учителя, бо їм се на руку. [illegible] учителя оправдуючись, що се є його [illegible] посади. Се знов не є вже жадного рода "політика".

Слухаючи ріжних наказів, порад і приказів, приходилось би учителеви мати вуха і чути, мати розум і розуміти, а мати уста і не промовити ані слова. Се значить те саме, що жити в вільнім краю і не мати волі, бути горожанином і не користувати ся привілеями горожанина — розуміти політику а не брати участи. Ну, смішно, але се все за те, що він учитель і що виховує літоросль горожан краю.

Чому таке спасибіг?

Всякий чоловік будучи горожанином мусить брати участь в політиці, якій наші обставини відповідають. Учителі становлять сьвідому часть горожан і чи не абсурдом є не брати їм участи в політиці? Стояти на боці і дивити ся як меньший брат блукає в нетрах трудних аргументів і на решті чіпає ся оружя, яке йому шкідливе, не є тактовно, ані чесно.

Під сю хвилю покладуть нересічному горожанинови купу незрозумілих йому фактів з чого вислід може бути такий, що наш сердешний фармер плюне і скаже: "Там дам голос, де більше задуть..." І чи при такім випадку, учитель мав би притакнути? От і лихо. Ми домагаємо ся нам дорогих прав, боронимось перед загладою, а [illegible] поміч. Наші сердешні вже так навикли, що виглядають виборів як днів пиньства і лайдацтва. Скажем, що нам ворожий кандидат додав більше і сердега "несьвідомо" дав голос на посла, який опісля буде вирвати від нас нам найдорожший скарб — рідне слово.

Чи в таку хвилю мав би учитель мовчати і не мішатись в політику?

Чому на вибори, чи на політику ми маємо дивити ся, як на щось підле і плюгаве? Прецінь вибори се найважнійший чин горожаньства і час виборів повинен бути святим торжеством. Кілько крови пролито, кілько ідейних людий наложило житєм нім загальне виборче право війшло в істноване, а ми мали-б так легко і байдуже оплюгавлювати те? Що сказати про людину, яка бачить в виборах тілько жолудкове задоволене, охлап? Чи можна спокійно глядіти на ту шевягу горожаньства, на упідлюваня виборців а що найгірше деморалізоване молодого поколіня і мовчати? — Дальше, чи можна позволити людині підлій, темній та самолюбній запропастити нашу справу?

Кілько думаю про се, то приходжу до заключеня, що не політика, не участь в виборах роблять людину підлою, але ще підла людина вмішаєсь і підлим способом, деморалізуючими средствами робить з осьвіченого кроку борців за рівність виборчого права свинську калюжу. І чи не тому се, так що чеснійші стоять з боку і мовчать? Такі підлі особи завдають встиду цілому народови. Чи можуть вони бути посередниками між урядом а виборцями? Вони часто [illegible] заслугами [illegible], та се ще не значить, що вони дійсно такими є або що можуть бути. Вони [illegible] є жебраками, без методи, тактики і принципу, які абсолютно не розуміють політики і яким тілько охлап на думці. Се буде продовжувати ся так довго, доки чеснійші не візьмуть ся до активности.

Таким охлапникам не по нутру бачити сьвідомих людий беручих участь в політиці. Ти [illegible] з боку стій і мовчи, бо він Штіф. Нік і др. хоче [illegible] хлапа, хоче дурити, скривити, деморалізувати, він хоче проміняти свою народність, хоче запродати рідну мову за долар [illegible] обіцяний охлап від панів ліберала. Він хоче копати могилу свому народови. [illegible]

Чи годить ся мовчати і не мішатись?

Надходячі вибори є великого для нас значіня і ми мусимо бути чинними. Наша неутральність покаже лиш нашу трусливість і байдужність до прав, які нас до живого дотикають. Занедбане політичне становище не зробить нас сильнійшими і певнійшими.

В. Мігайчук.

"Приймітъ і моє слово".
(Кан. Фармер ч. 9)

Андрий Крук, сиріч Гикавий (прізвище дуже відповідна назва для Гикавого, що вже перше охрестив ся Чорнейком), — отже говорім просто: Гикавий вилив зі своєї помийниці, купленої для него за дешевенькі гроші англ. лібералами нову калюжу своєї бездонної глупоти. І замість червоніти ся після перечитаня сьвідоцтва свого неуліченого духового калітства, вигукує певний себе "Почуєм, що ви на се?"

Отже почуєте. Не вже ви думаєте, що я не маю нічо другого до роботи, тілько порпати ся у канад. сьмітю і гною та вчити неуліченних ідіотів і безхарактерних євнутухів? У мене бачите, пн. Гикаві. Чорнейки, Круки і инше гайворонє, є крапа робота, як [illegible] глухонімих [illegible] чати ся політичними дураками.

А як так дуже хочете ширшої відповіди, то я повторю вам тілько се, що ви сами написали: "Ви сам один — а нас тисячі" (Хиба я сего давно не знав?) "Многі з нас не могли навіть покінчити народної школи... Та за се многі з нас мали велику нагоду вчитись поза школою богато більше чим ви в школах." Де? В барах і на екстрагенках... І ось ви тепер редактори, співробітники "Кан. Фармера"...)

"Як можете від таких вимагати доказів, як можете числити на такі докази, як можете [illegible] з пастухами, з ослами?" (Ол райт!)

"Зайшлисьте між осли..." (Гаразд!)

"Не розводить ся широко... Пастухи люблять читати усе, що писане коротко..." (А я не знав, що вам так тяжко іде читане...).

"Пишіть мало а розумно, не богато а по дурному" (К. Фармер ч. 9). Перечитайте се [illegible] добре... Особливо останє [illegible] "не богато а по дурному"". Ось як треба писати для Гикавого...).

Та хиба буде десить. Ви справді держите ся своєї [illegible]: не богато а по дурному. Ну, годі: не в кождого однакови смак, хист і погляди. Вибачайте.

П. Карманський.

ДИВНА Й НЕСПОДІВАНА ЗМІНА.

Дивно подіяла Галичина на п. Жеребка... Ще недавно він осуджував усе не лишень інтелігенцію в Галичині, але усю тамошню суспільність без розбору і в ради дописів до У. Голос малював такий чорний образ суспільного і культурного стану галицького загалу, що так і хотілось сказати: не [illegible] пропало! Ми мусіли проти сего заремтувати і [illegible] рішучо і різко. Ми [illegible] п. Жеребка [illegible] Галичину, не знаючи [illegible], не [illegible] ся нічому, не зрозумівши причини ріжних хиб, не вглибившись в суть [illegible] життя. І тому саме треба було напятнувати поступок автора для відстрашення других, що може і не [illegible] ловили-б ся на оклеветане свого народу. Нині можна [illegible] ся, що п. Жеребко вже поглянув ся галицьким відносинам, зведнув лишних інформацій і змінив свій десперітний погляд радикально. Вистане перечитати його дві статі в "Ділі" чч. 26 і 27 п. з. "Про потреби американських Українців". З сих статий довідуємося, що канад. сьвітогляд автора ошліфовав ся, примінив ся до європейських вимогів і примирив ся не з одним таким, що було для него незрозумілим, а через те гідним осудження. Автор вже тепер признає вартість галицькій інтелігенції, вважає навіть відповідним, аби до Канади переселилось хоч кількох учителів; признає ранію нашій літературі і вважає її дуже важним чинником протиділаня канад. асиміляції; вважає потрібним переселене до Канади галицьких інтелігентів і журналістів щоби вказали якийсь напрям суспільним і культурним змаганям тутешнього громадянства, взагалі галицьке громадянство, аби воно заінтересувало ся більше заморськими земляками і дбало на дрібку праці на їх користь — а навіть — навіть вважає пожаданим істноване в Канаді теперішнього Епископа, якого регабілітує в очах сих, що його доси [illegible] і доходить до заключеня, що в Канаді потрібно ще [illegible] сотні галицьких священиків для протиділання презбітеріянам, які можуть в сукупности сповнити таку ролю, яку тепер сповняють в Галичині московські наймити.

"Квод ерат демонстрандум" О се якраз нам ходило. Се як раз пересьвідчене кождого сьвідомійшого чоловіка, що прийде до Канади з Европи. Як раз сі погляди, які виновів на [illegible] побуті в Галичині п. Жеребко, були попукою до написання "Малпячого Зеркала", що насупало тілько крови не лишень усім Канадийцям тутешнім, але й самому п. Жеребкови. І [illegible] погляд п. Жеребка був "каменем преткновенія" між автором М. З. і [illegible] Канадийцями.

Нам мило читати згадані статі п. Жеребка і мило сконстатувати сей радикальний переміну його поглядів, бо — як сі теперішні погляди і їх вислів є щирими — то справді можна потішитись, що подорож і побут автора в Галичині не страчені і в будучности, після повороту п. Жеребка до Канади можуть видати пожадані плоди.

Годило-б ся аби У. Голос спопуляризував сі нові погляди свого дописувателя і бодай в сей спосіб відплатив ся галицькому громадянству і рідному краєви за кривду тай зрета [illegible] п. Жеребка в очах сих своїх читачів, які не могли [illegible] акцептувати [illegible] справу. Ми [illegible] регабілітуєм п. Жеребка з повним вдоволенем і дуже раді — як взагалі з охотою сповнимо се з кождим иншим, у кого відкриємо дрібку [illegible] переміни на краще. [illegible]

К.

НАДІСЛАНЕ

НАЗАР СТОДОЛЯ.

Отсе представлене відіграло в суботу 14 марта драм. Тов. "Боян", з котрого дохід був призначений на памятник Т. Шевченка в Києві.

Публики було десить, здавалося більше як иньшими разами.

Представлене зачалось як звичайно. Було оголошено, що зачне ся він до девятої, а зачалось о десятій, коли не пізнійше. Звичайно по "руськи". Коли так дальше буде ся поступати, публика буде приходить на представлене о десятій. Раз і другий раз зачати на час, то тоді і публика буде уважати, щоби і она приходила на час.

Представлене зробило на публику миле вражіне. Се треба головно завдячувати чудовій гардеробі, яку тов. "Боян" тепер посідає.

Представлене випало-би було ще краще як оно дійсно випало, коли не кілька похибок у грі акторів.

Для ліпшого зрозуміня, позволимо собі перейти гру кождого аматора і ради будучности, сказати свої уваги, котрі на нашу думку конечні.

Хома Кичатий — сотник — Гуриненко.

Сего добродія, українська вінніпегська публика вже не раз бачила на сцені і як завсігди так і тепер нагороджувала его оплесками. В сім чоловіці кождий дуже легко може добачити ціхи актора - артиста. Шаблоновости в него дуже мало, се потвердить кождий, хто бачив его на сцені. Вивязує ся він артистично навіть і з роль цілком собі діяметрально ріжних, що до змісту. Та бо і в него не без похибок. Ось: Назар кидаєсь на Кичатого, а він як найспокійнійше звертає ся до сватів і питає ся, чи бачили, що Назар хотів його задушити і то таким тоном гей би він питав, чи вони бачили, як Хвеська з Хеврою за [illegible] тягались.

Тут артист повинен був [illegible], коли не знав, що тут [illegible] о житє, а не о [illegible]. [illegible]

[illegible]

Галя [illegible] Наталка [illegible]

[illegible]

В грі Гната [illegible] Стехи можна було [illegible] лиш [illegible]. [illegible] не практику? [illegible] можемо назвати такі речи немовальними, то в кождім разі на [illegible] не наміряними.

Се можна добачити на декотрих членах всіх драм. товариств в Вінніпегу, а головно в аматорів жіночих роль.

Таких впливів треба остерігати ся. Те, що є можливе в заховачю ся в водевілях, може цілком не придаватись в грі нашої дівчини чи молодиці, що зросла далеко від міста і его впливів. А головно треба памятати, що між Українцем а Англо - Саксонцем є велика ріжниця в виражуваню своїх чувств.

Англьо-Саксонець потрафить молитись Богу з люлькою в зубах, а Українець дуже сьміщно [illegible] в такій позі.

Можна брати примір, але треба памятати з кого.

Дальше Галя говорила за тихенько, а в таких місцях, як вилане сі любого - упадок, та побіда на сі з вим стороні, була за обоятна — не відчувала настрою хвилі.

Назар Стодоля - Демчичук та Гнат Карий - Пасічник, відограли свої ролі слабше, а що їх похибки, на нашу думку сі самі, що і в других аматорів

Продовжене на стор. 5.

ПОТРЕБА
Руско - англійського учителя до школи
Borshaw, S. D.
№ 1230 з кваліфікацією 3 класи. Платня 570 дол. і хата. До почти 1 миля а до місто 12 миль.
По близші інформації інтересовані зволять писати до:
Michael Frykas, Secr. Treas.
Mink Creek, Man.

HUGH D. CUTLER
[illegible]
Полагоджує всякі справи. Ві всяких процесурах удавайтесь до нього.
[illegible]

SAVOY HOTEL
[illegible]
Main Str. [illegible] C. P. R.
Станція і віxт 1 дол. денно.
[illegible]

Oriental Hotel
Tel. G. 4716. 700 MAIN ST.
Wm. Downing, [illegible]
[illegible]

THE SELKIRK HOTEL
[illegible]
802-804 Main st. Phone S. J. 2533.

Ontario Hotel
858 MAIN STR.
[illegible]
Jas. Hennessey, Prop.
[illegible]

Elliot, Macneil & Deacon
[illegible]
316 McIntyre Block
[illegible]

П. П. АЛЕХНО.
Русько - Польський заклад фотографічний, новозвий і потребовий — Автомобілі для винайму, карити на весіля по $3.00. Заходить в потребах до мене на адресу
376 Selkirk Ave.
Телефон: St. John 1794
WINNIPEG, MAN.

П. КАРМАНСЬКИЙ

Малпяче Зеркало - Видання друге.

БОРОТЬБА З МАЛПАМИ.

Ach, das schrecklichste auf Erden — Ist der Kampf mit Ungeziefer — Dem Gestank als Waffe dient!
(Ох, найстрашнійша є на сьвіті боротьба з потворою, якій служить за збрую сморід).

Буде дощ — свині солому несять. — Нар. приповідка.

I.

"Бий, злодзєя силовака!" — З такою зловіщею погрозою стрічав ся я, будучи студентом гімназії, на кождім місци, де тілько не було поліції і де вилучия драль могла попустити поводи своєї вродженої ненависти до кождого інтелігента, або кандидата на него.

Богато води перелило ся в Сяні в Перемишлі від сеї хвили, коли я перестав бути "силювком" (себто учеником) і про все те я зовсім забув. Аж ось тепер довело ся сі часи відновити — в Канаді. Знов обскочила мене зграя духового і морального пролетара і знов з еще більшою ненавистю і заїлістю вимахує колами і з усіх боків надуть дикі закаки: "Бий силювака!" Се зграя канадийських, спеціяльно манітобських дячів — журналістів. Ся зграя своїм завзятєм перевисшає своїх духових товаришів, галицьких міських вуличників — обірванців, бо тамті не організувались, не нападали на людних улицях, де я стоял під охороною поліції. Сі вуличники заложили лігу, скликали ся знаменними універсалами, присягли, що мене не випустять живим з канадийської вулиці, зігнорували всі закони і охорону, яку подають кождому чоловікови поліційні органи.

[illegible]

[illegible] Так заприсягнув [illegible] "Укр." Голос [illegible] Від коли читаю "Укр. Голос, то ще не [illegible] статею, що займала-б ся шкільним питанем; а [illegible] в справі організації учительства [illegible] з Канади. Так само віднесли ся учеників, аби [illegible] до [illegible] семінара на науку. Зате безнастанно [illegible] церковних і навіть скликує церковні віча. [illegible] ся поставити У. Г. поруч клерикального "Голосу", а [illegible] органа учителів перенести на [illegible] "Новини"). І тому кинулись всі на мене з сею [illegible], вимахуючи колами і грозячи, що не верну здоров до вітчини. Перед мною лила калюжа і я позволю собі сі трохи розбовтати. А ти, вірний мій читателю, [illegible] остерігати тебе заздалегідь.

Коли я дізнав ся, що вся соборна вовоча канадийська Україна закликає ся через агланів зі Сепі, що примістила ся в будці "Українського" Голосу, на воєнний похід проти бісурмена (себто мене), я втишив ся. Зовуть [illegible] мої погляди, вілють в моє серце дрібку віри і отущевлення, скинуть з грудий камінь, що звалив ся на них зараз по приїзді у славний Вінніпег. Де там! Ані один з них не доторкнув ся змісту своїх статий, за які всі гнівають ся, ані один не старав ся мої погляди на манітобських патентованих дячів збити. Зате усі однодушно старались вмовити наперед в себе самих, а відтак і у своїх читачів (що їм, я певний, зовсім не вдалось), що я така мізерна і підла личина, що хиба дурак з моїми словами числиби ся. Коли-б їм справді було вдалось вмовити се бодай в себе самих, то вони через консеквенцію були-б після сего замовкли і справді вважали мене неістнуючим. Та вони знали добре, що ані вони сами, ані тим менше їх читачі не в силі в се вірити. І тому щойно тепер зачала ся славна кампанія, що в історії Канади немає мабуть рівної і яку варта зберігти для будучого історика канадийської культури.

Годі мені бути точним хроністом, бо аби переказати зміст сих славних неучислимих статий, треба богато часу, якого мені надто дорогий. — Я лиш наміну деякі характеристичні моменти славної кампанії, що перед нею бліде боротьба Англії з п. Пенкгорст і її товаришками.

Щоби мене здискредитувати, то "сьвята ліга" ("Український" Голос, Канад. Фармер, Ранок і Робоч. Народ) постановила мене перше всего зробити запроданцем консерватистів. В се не вірив ніхто з ліги, не вірив ніхто також в се, що я запродав ся українським консерватистам, бо всі дуже добре знали, що я зовсім не мав нічо спільного зтворенєм партиї, що за "М. Зеркало" я ведли собі заплатити. А так саме домагаю ся ремунерації за інші статі: що свої статі я все підписую повним назвиском, або початковою буквою, чого ніколи не робить сей, хто вважає ся членом редакциї: що мої статі, в яких я доторкаю ся найріжнороднійших тем, редакция "Канади" містить дуже часто під охоронною маркою "Надіслане" (чого не бувало ще ніколи в жадним органі зі статями його партийника); що в кінци в богатьох моїх статях я якраз іду всупереч змаганям консерватів, а в самім "М. Зеркалі" (яке було написане тоді, коли ще ані консервативна партія, ані "Канада" не істнували) виповів я неодну гірку правду і на адресу членів консервативної партиї, а навіть один з них виступив через М. З. з партиї і пішов, як звичайно, шукати потіхи у сеї славної дістунки всіх покривджених "Укр." Голосу. І коли-б консервативи хотіли гніватись на мене, то мали-би не мало до сего причин; тілько що у них лишило ся на стільки чесноти, що мають відвагу проковтнути пігулку мовчки а чого не бачимо у других грішників.

Друга зброя, якою послужили ся всі члени ліги, се твердження, що я скінчений дурак. Годі мені самому збивати таке твердженє і я покористую ся поміччю самих таки моїх противників.

Дуже сумно виставляють собі сьвідоцтво канад. вчені діячі, коли знаючи, що я дурак, спровадили мене до Канади, як визначного чоловіка (лист секретаря комітету вінніпегського бюру до Шкільного Союза у Львові), водили ся зі мною, оголошували мій відчит на концерті, що відбув ся в часі, коли я був щойно на океані, водили мене перед народ на плятформу як незвичайне диво; хотіли в "Укр." Голосі містити мою фотографію і пр. і пр. Коли я дурак, то що думати про сих, що зі мною носились як пиган зі ступою! Тут вже не стає вислову на їх скваліфіковане.

А при тім таке твердженє збивали мої студії, про які ніодин з канад. великанів навіть не сьміє мріяти. Але і на се є рада. Вправді колись вони мене вважали таки розумним, а навіть феноменним чоловіком, чого доказом їх точне знане моєї житєписи, моїх посадий і т. п. (я признаю ся ані одного канадийця не найшов таким цікавим, аби знаючи в Галичині, записавши ся його житєписю), але тепер вони зараз змінили свій погляд. (В Канаді погляди зміняє ся що суботи враз зі зміною білого). Тепер вони прийшли до [illegible], що мої посади [illegible] шантували ся [illegible] наших моїх [illegible] канад. критики [illegible] в голову [illegible] мої студії на всі вони [illegible] можна начати [illegible] вони. Ідучи за [illegible] Канади вислали "Найщирійшого" з новою [illegible] студії до Галичини [illegible] що иншого. [illegible] в тебе є студії, [illegible] Ів канадийців [illegible] кваліфікованого [illegible] Так бодай [illegible] Петро і Гикавий [illegible] Значить ся, так воно і є. [illegible] Канади, що ти [illegible] професор, [illegible] що кождий [illegible] до Канади, стає дураком — [illegible] між українських Індиян, що живуть по канад. містах. Хиба обправдує його се, що він їде на студії, як їдуть до середньої Африки, або до північного бігуна. А коли і се не помогло, старали ся мене здискредитувати моїми інтимними відносинами і між иншим навіть зробили відкрите, що я їхав до Риму по причині нещасливої любови, значить ся, я крайно зіпсована людина. І так зробили з мене романтичного лицаря тай заявляли, що вони любови взагалі не уважають, бо сами є речниками, тілько худобичих інстинктів. Потім ще зробили відкрите, що я воював з Франком і знов могли мене відхлюпати, бо хиба аби бідний академик міг ставути до боротьби з найбільшим Галичанином, то на се він мусів бі бути все таки, не абияким чоловіком.

От такими гарматами виступила проти мене вся союзна армія, аби мене представити своїм читачам неміцнєвим. Можна надіятись, що після невдалої проби з моєю депортацією на европейський берег, про що також написалось аж кілька статий, сьвята ліга витягне з усіх таланих висше твердження ще остаточну консеквенцію і так, як се було недавно в чорносотенній Росії з драгоманом Петровим, оголосить мене божевільним (від наглого дурантва до божевілля лиш один незначний степень) і одного дня "Укр." Голос враз з иншими народними і канадийськими полісменами витягне мене з моєї мерендонської домівки за волосє і на силу замкне в заведеню, що червоніє ся своїми стінами під Брендоном. Після всіх сих невдалих змагань, аби мене викинути з Брендону, після змагання розбити семінара, після [illegible] проти мене принципала і учеників після погроз, що не верну живий до Галичини, після невдалої боротьби всеї союзної армії — можна надіятись, що мої приятелі і на сей остаточний зважать ся крок. І ніхто не подивуєсь; для нікого не буде се несподіванкою. (P. S. Канад. Фармер вже нарушив У. Голос в тім ділі).

Хотіло-б ся в сім місци поговорити дещо на тему льогіки, відтак етики, але сего не зрозуміють в Канаді ніхто, з виїмкою одного ветреліпського вченого п. лайтнанта, а для одного я не пишу "М. Зеркала."

Себув підклад славної кампанії. Щойно на сім підкладі була оперта вся дальша акція війни. І посипались кулі... Хто мав відвагу перечитувати "Українські" газетки, сему не треба пригадувати кілько і яким страшним смородом заносило з поля битви. А для несьвідомих, для тих, що не придивлялись боротьбі лицарів зпід чорної зьвізди, не буду малювати образу небувалої кампанії. Коли сами войовники похорувались від смороду, яким на мене прискали, і нараз всі замовкли, то що може стати ся з невинними людьми, що до смороду зартачів Україно - канадийських Дон Кіхотів-тхірів не звикли! З признанєм мушу зазначити лиш се, що ще найбільшими джентельменами показались "товариші" і Крат. Перші вдоволились сим, що назвали мене мухомором і ідіотом, а симпатичний товариш Павло назвав мене лиш Татарином і деградував мене зі становиска дійсного учителя на нещасного суплента. (А кажуть, що "товариші" не привязують ваги до рангі буржуїв - урядників). Але знаю, що Крат, хоч він хотів потрясти основами всемогучої Росії, не в силі мене здеградувати, а не гніваюсь на него зовсім. "Дурнєви і Бог не противить ся...." Що вже не набризкали ся калом христіянський "Ранок" і ліберальний "Канад. Фармер" — про се не розказавби. Се кождий може собі уявити, хто хоч раз мав в руці сі митки до чищеня каналів. Вони придежують ся Шекспірської засади: "Ув ай гед май моут, ай вуд байт... ін зе мінтайм, лет мі бі дат ай йем." Отже не буду їм дивуватись. Замічу лиш, що Гикавий в однім числі своєї митки бризнув на мене калом аж в шістьох статях. Сих вовків не переброше і [illegible] псів. Кілько зів я їх дзоровлю, се можна догадатись легко... Про поетичний "Український" Голос я вже мав нагоду говорити. Але не завадить поговорить про него ще дещо, а особливо про його неоціненого співробітника п. лайтнанта Джека Пітра. І про се вже в другім роздїлі.

Замикаючи сей дуже загальний огляд, повторю за Гикавим: Так потоптала по мені вся Канада. Можна сьміло сказати вся, — бо вправді здержали ся від "топтаня" едмонтонські "Новини", а противне мали на стільки відваги, що потоптали по полонкуватих головах Дон-Кіхоти, тай, "Канад. Русин", що [illegible] своїх читачів, яких число перерастає в питеро число [illegible] всеї союзної армії вкладав своїм [illegible] в оборону [illegible], а вкінці і "Канада", що вправді мене не обронила (се характеристичне), але бодай по мені не [illegible] аби [illegible] сьміло і певно: вся Канада. Бо прецінь [illegible] Канаду репрезентують [illegible] речниками: Ранок, Канад. Фармер, Канад. [illegible] і "Український" Голос. Бо [illegible]!

С. В. КОВА
НОТАР КРАЄВИЙ — КОМІСАР УРЯДОВИЙ
[illegible] 10 [illegible] практики в справах кримінальних і [illegible] в Старім Краю і в Канаді.
В усіх справах удавайтесь на адресу:
663 Main Str. — [illegible]
Phone: Main 4886 і 4979. WINNIPEG, MAN.

The Red Seal Liquor Store
ТОРГОВЦІ І ДОСТАВЦІ
всякого рода напитків і цигар
526 MAIN STR., WINNIPEG, MAN.
Phone Garry 297

Старокраєве вино Порт за гальон	$1.00
Ліпше вино Порт гальон	$1.25—1.50
Портвайн для інвалідів, гальон	$2.00—3.00
Чистий спірітус гальон	$5.00, 5.25 до 5.50
Австрійський спірітус	$5.00—5.50
Пиво ¼ … $3.00; ½	$1.50

Єсли хто купує 15 гальонів напитку одного роду, — додаємо один гальон цілком даром.
Ми ручимо, що кождий костумер буде дуже задоволений з нашого товару.
Joe Couture.
Властитель.

Edward L. Drewry,
REDWOOD ПИВОВАРНЯ НА
St. John Winnipeg
Наші вироби самі себе хвалять.
Пийте DREWRY'S Лягер, Ейл і Портер
Мінеральні води всім знані.
Telephone: St. John 221.

КАНАДА

часопись просьвітна, економічна і політична
виходить кождого тижня у вівторок.

Видавці:
Руська Видавнича Спілка в Канаді.

Річна передплата $1.00
За границю $1.50
Поодиноке число .... 5ц.

Адрес Редакції і Адміністрації:
"КАНАДА"
261 Fort Street.
Winnipeg, Manitoba.

CANADA
Ruthenian Weekly
Published by RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA

Subscription per Year $1.00
Foreign Countries $1.50
Single Copies 5c.

For advertising rates and all business matters address:
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd.
261 Fort Str., Winnipeg, Man.

Уваги.

ЛІБЕРАЛЬНА БЕЗЛИЧНІСТЬ.

В як скрутнім положеню знаходять ся манітобські лібераля, доказує і се, що сі "політики" в своїх змаганях до осягнення державної керми в Манітобі, перестали вже перебирати і в средствах.

Звісно кождому, що "Кан. Фармер" де не може зашити правдою, там латає брехнею. На се ми вже мали богато доказів, навна коли вже і матушка "Фрі Пресс" пускає ся на таке, то вже за богато, то вже правдива безличність.

Хто читав "Фрі Пресс" з 18 марта, то вичитав, коли лише хотів, в едиторіялі, що манітобська шкільна система до нічого і що премієр Робліи робить ті також, що замість ввести примусове научане, яке має Саскачеван, вводить в житє "Трюанси Акт".

Коли лише хто перечитає се і не застановить ся глибше, то подумає собі, що справді сей Робліи зайдачина, коли він та не виробляє.

Але, щоби можна дати правдивий осуд в сій справі, то конче треба познакомити ся, що оно таке ліберальне "примусове научанє", та що таке "Трюенси Акт".

"Трюант" англійське слово в сім случаю означає дитину від 7 до 14 літ, що не ходить до школи, або, що не учить ся в дома, або в якім иншім заведеню де наука рівная ся науці в державних школах.

Отже "Трюанси Акт" змушує кожду дитину ходити до школи, або образувати ся, як родичі дитини лише хотять, однак уровень сего образованя не сьміє бути нисший, як в державних школах.

Сказати се иньшими словами, то воно виглядати не так: Кожда дитина має учити ся однак родичі мають мати право в виборі якости образованя їх дитини, а ряд має постарати ся, щоби кожда дитина діставала образоване, якого теперішна хвиля вимагає.

В сій цїли є установлені ріжні урядники котрих обовязком є глядїти, щоби кожда дитина в шкільнім віці була в школі або щоби побирала науку з якого иншого жерела.

Маючи такий закон ми певні, що кожда дитина буде змушена учити ся. Ну, якого то примусового научаня хотять ще панове лібераля в місце сего акту.

Тепер возьмімо, що воно таке ліберальне "примусове научанє".

Акт примусового научаня примушує лише ту дитину учащати до школи, котра вже записана до школи, а на дїти, котрих нема на лісті, акт не має ліку, бо і як він буде знати, що там якась дитина не ходить до школи, коли той акт не признає згаданих урядників, котрих обовязком є також вишукувати всїх дїтий, котрі повинні бути в школі.

Сама "Фрі Пресс" каже, що "Трюенси Акт" головно занимає ся занедбаними, опущеними і злісними дїтьми, чим признає, що "Компользори Едюкейшин" ними не занимає ся. Колиж так, то чогож більше треба. Чи дїти, що мають добрих опікунів, не опущені та не злісні не будуть ходити до школи?

Як ми вже сказали, то слово "трюант" означає кожду дитину в віці 7 до 14 літ, що не учащає до школи. Тому кождий урядник (трюанси офіцер) обовязково звидує кожду школу, а кождий управитель школи є обовязаний дати сему урядникови спис всїх дїтий, що не учащали правильно до школи, а він (урядник) сам особисто має відвідати родичів і вглянути в причину неприсутности дитини в школі і поробити кроки в цїли залатвленя справи.

Чи можна жадати що більш примусового учащаня до школи?

Щоби не бути голословним попробуємо собі представити нашим читачам примусове научане, о скілько воно відповідає своїй задачи в провінції, та що відносить ся до дїтий не учащаючих до школи (Трюенси Акт) в числах.

Лїберали вічно кричать, що Саскачеван має власне примусове научане і що там дїти краще учащають до школи.

Скілько тут правди, то зараз побачимо.

Саскачеван має мешканців 492,432 на те є **70.567** дїтий в публичних школах, а ряд річно видає **4,182.620** дол. на просьвіту.

Тепер возьмім Манітобу, — Манітоба має мешканців **455.614**; на те є **80.840** дїтий в публичних школах, а ряд видає річно на просьвіту **5,023,890** долярів.

Ось маєте шановні читачі, чорне на білім. І мож тут хвалити ся, що примусове научане є успішнїйше від "Трюанс Акт"? Як бачимо в Саскачевані є більше людий, як в Манітобі, однак дїтий там богато менше учащає до школи і ряд тамошний богато меньше видає на просьвіту.

Ось і маєте лібералів і їх примусовим научанєм.

Та-бо не лише се. Їм о що инше роходить ся. Їм розходить ся о те, щоби батько не мав права голосу в вихованю своєї дитини. Вони хотять щоби всї дїти мусїли ходити до одної школи.

На се скажемо, що впровaджувати такий закон, се не просту було-би варварством якого навіть цивілізована країна мусїла би встидати ся. Сего і в Росії нема.

Припустім таке: Я хочу учити свою дитину по французки, по німецьки, або по українськи. В тутешних публичних школах сі язики не є в списї обовязкових предметів. Наймаю учителя, хотяй би богато кого, як Бойлові виховании, то я підпадаю карі, бо в нас є примусове учащане до школи.

Може хто скаже, що не правда? Чи не позабирає альбертійський Флечер коні нашим фармерам, що не платили податку на его школу, а лише вибудували собі другу і наймили собі учителя сто раз лутшого, як Бойлів Джен, що підчас шкільної науки хотів знасилувати малу дївчину, за що тепер точить ся процес. А чи се по людськи силувати когось платити подвійний податок?!

Ось тут бачать шановні читачі конець всьому. Тут кождий бачить ясно куда стежка в горох. Бойлам, Норісам, Росам та Сіфтоні не хочеть ся мати в тутешних школах иньшої мови крім англійської. Їх жеж кличем є: Оден язик, оден народ. Точнїсенько так, як се говорять російські чорносотенці, лише хиба з тою ріжницею що одні нищать англійської а другі московської мови.

Кождому звісно, що в Канаді є більше католиків, як протестантів. Католицька церков вимагає від своїх вірних, щоби вони образували своїх дїтий в релігійнім дусї. То коли хтось відбирає комусь право молитись свому Богу, як до му подобаєсь ся, не є варварством? Чи є се конституційно? І маємо їх яко більшість що до населення, викинути на улицю, лише тому, що се так хоче ся кільком шовіністичним заборіянам - оранджменам?

Розсудіть до сами шановні читачі і вступайте відповідно.

Католики не відбирають тут нікому права научати свої дїти, як кому подобає ся, тож нехай ніхто не відбирає і їм свого права.

Так так панове лібераля в конституційній державі а не в Росії, то запамятайте-ж собі се.

"КАНАДИЙСЬКИЙ ФАРМЕР" ОБІЦЮЄ ГРУШКИ НА ВЕРБІ.

В 12-ім числі "Кан. Фармері" читаємо, що теперішний ряд тратить богато гроша на непотрібні річи.

Кілько тут правди можна бачити таки з приміру, котрий редактор згаданої газети наводить яко факт для створдженя свого вискаду.

Він каже, що ліберальний ряд в 1888 видав богато меньше гроша на потреби провінції, як се робить теперішний ряд.

Кілько тут правди не можемо сказати, бо звістний ред. "Кан. Фармера" не каже звідки він узяв сї числа. Однак припустім, що се правда. Ліберальний ряд в 1888 році, як же в. Гикавий, видав богато менше гроша, як видає тепер ряд консервативний. Добре. А чи 26 літ тому назад було стільки людий, що тепер? Чи 26 літ тому назад треба було стільки доріг, тільки шкіл, тільки учителїв і тільки ріжних інших урядників, що тепер?

Пане Гикавий, скажіть, має ваш "факт" стійність? Пощо зсерпати комусь голови?

Таж кождий скаже, що те, що було тому 26 літ назад, не можна міряти тою самою мірою нині. Та правда, ви все кажете на біле, що воно чорне, то й нема що шнурати ся...

Ви кажете, що консервати видають богато гроша; а чому ви нічого не згадуєте, що лібераля тисячі разів тратять більше? Чому ви нічого не відповідаєте, що лібераля змарнували **сорок мілїонів** долярів на трансконтинентальну желізницю, чому ви нічого не скажете, що ті самі лібераля зробили те саме при будові Трейт Воллей каналу, де сам директор принс, що йому сказано красти гроші на ліберальний виборчий фонд? Чого мовчите? "Канада" за се писала, а ви гей води в рот небрали, словечком не обізвете ся. Встидно вам?

Дальше говорите, що лібераля вийдуть. Відки ви набрали такої певности? Чи ви думаєте, що манітобські виборці на стільки ограничені, що не знають, які то "золоті верби" ростуть за вашими либералами. Пусте балаканє, пане Гикавий, ви лутше "пускайтесь на дно, та не тратьте марне сили".

Манітобський виборець не дурний, щоби повірити вашим "грушкам на вербі".

Дістаньте безплатну

ФАРМУ

В ВЕЛИКІЙ КАНАДИЙСЬКІЙ ПРОВІНЦІЇ

МАНІТОБІ

ДЕ

ПАНУЄ ДОБРОБИТ.

Манітоба є славною через свою богату землю, котра родить найкрасшу пшеницю в сьвіті, а також і вєяке друге збіже — овес, ячмінь і т. п. — і найкрасшу огородину в сьвіті.

Манітоба була першою провінцією Західної Канади, що привабила поселенців, а будучи найдавнїйше заселеною, она дає нагоду до успіху своїми школами телефонами, дорогами і т. п.

Кождий фармер, що займає ся мішаним господарством і плекає худобу, безроги, вівці і коні, або огородину і молочарські продукти, має найбільший ринок в Західній Канаді. Все що фармер продукує зараз закупове ся і завсїгди по добрій ціні місцевими купцями.

Безплатні гомстеди; що складають ся з 160 акрів, роздають ся поселенцям Урядом і богато Русинів розпочали фармерство на сїй земли і тепер стоять на добрім становищи.

Єсли хто не хоче зараз розпочинати роботи на своїй фармі доки не розуміє обставин краю, той може легко знайти роботу на якій будь другій фармі за добру платню. Опісля набувши практики може мати свою власну фарму.

Манітоба має ще досить місця на тисячі поселенців, бо Манітоба є дуже велика країна, рівна кільком европейським провінціям злучених разом. Приходїть до Манітоби і будьте независимими.

Напишіть ще нині за гарною ілюстрованою книжкою про Манітобу. Она вам буде вислана БЕЗПЛАТНО єсли ви напишете до

Department of Agriculture
Winnipeg Manitoba, Canada.

Чорносотенність Ради міста Львова.

Як звісно, такі у Львові всї українські товариства [illegible] Вінніпегу — [illegible] святкували ювілейні уродини Шевченка так як лише можна найкраще. В сїм ніг разом сходили ся українські товариства у Львові вислали просьбу до ради міста Львова, щоби та випозичила їм салю міського театру на Шевченківський концерт. Хотяй ціна за випозичене сеї салї перевисшає суму пів третя тисячі корон, то Українці готові були заплатити. Однак рада міста Львова дала їм до зрозуміня, що вони таки не дістануть сеї салї зі взгляду на послїдні події в галицькім соймі. Ось і маєте польську господарку, шановні читачі! Ви Українці не дістанете салї, але податок на удержанє і вибудуванє сего театру платіть. — Треба знати, що сей театер є вибудований за міські гроші, то тим самим й українського гроша там є досить. — У Львові є поверх 45.000 Українців. Ось вам польська справедливість.

Відгомін протесту українських послів.

Протест українських послів в галицькім соймі у Львові проти заборони царського уряду в Росії сьвяткувати ювилей Шевченка на Україні, викликав великий відгомін у чужій пресі. Німецькі газети в Австрії і в Німеччині подали сей протест в цілости, а [illegible] заборону [illegible] Т. Шевченка і Українців [illegible]. Натомість російські чорносотенні газети [illegible] галицьких Українців [illegible] протест, який виголосив у соймі [illegible] Полякам, що вони до сього довели.

Німецький князь українським проповідником.

Німецький князь Максиміліян, з роду саксонського королівського дому, є духовником і професором на богословським виділі в університеті в місті Кельн в Німеччині. Від кількох літ він займає ся дуже пильно справами нашого обряду і для сеї справи вивчив ся докладно української мови. Кождого року приїздить він на кілька тижнів до Львова в гостину до українського митрополита гр. Шептицького і при тій нагоді буває в українських церквах у Львові, а навіть по селах, та говорить церкві проповіди по українськи. Тепер приїхав він також до Львова на кілька тижнів та буде мати в грецько-католицькій духовній семинарії кількакадцять викладів з обсягу літургіки.

,,РІДНА ШКОЛА" В НЕБЕЗПЕЦІ!

"РІДНА ШКОЛА" в Галичині, яка утримує кільканайцять шкіл, в яких виховують ся сотки і тисячі молодих Українців, які колись мають стати борцями за свободу і добро для своєї вітчини України і для свого народу — по причині всяких нещасть, які навістили в послїдніх роках наших братів в Галичині, находять ся тепер в небезпеці. Небезпека ся знаходить ся в тім, що **задля браку гроша**, комітет "Рідної Школи" буде мусів замкнути кілька шкіл і учащих ся там молодців розпустити дамів.

Коли-б се сталось, то се буде соромом і ганьбою для всїх Українців!

Чи має се статись, залежить від нас, нашої сьвідомости, нашої жертволюбивости!

Комітетови "Рідної Школи" встидно докучати нам в друге з своїми просьбами, однак сю потребу, ми заморські Українцї повинні знати самі і прийти з як найскорішою помочию "Рідній Школї".

Не жебранина се, а наш сьвятий обовязок ратувати "Рідну Школу", дати поміч своїм братям в нещастю, а тим самим ратувати самих себе.

Збирайте всї і всюди датки на підмогу "РІДНІЙ ШКОЛІ" і шліть на адрес:

,,RIDNA SZKOLA"

Ul. Dominikańska 4. Lemberg, Austria.

КУПУЙТЕ ШЕРИ

В РУСЬКІЙ ВИДАВНИЧІЙ СПІЛЦІ

яка видає

руську тижневу часопись "КАНАДУ".

Інкорпорований капітал Руської Видавничої Спілки виносить $20 000.

Шери продають ся по $1.00 (одному долярови) одна.

Кождий Русин повинен купити собі шер в нашій Спілці і стати членом нашого видавництва та інтересуватись його розвоєм.

По всякі інформації пишіть на адрес

,,CANADA"
261 Fort Street, Winnipeg, Man.

Ширіть і передплачуйте часопись "КАНАДУ".

Передплата виносить тільки $1.00 на рік.

Продовжене зі стор. 2.

то й нема причини розбирати їх гру з осібна. Хиба скажемо, що коли говорить ся про небо, то коли треба зробити якийсь рух, то його має ся пробити в сторону неба, а не показувати на землю, а коли говорить ся про землю, то не вказує ся на небо.

А що разом з "Назар Стодоля" відсьпівано і "Вечерниці" то годить ся і о них спімнути. Загальне враж. інє вдоволяюче. Хазяйка - Слюзарова відограла чи не найлутше, причім дуже відповідно змінила свій голос. Що до сьпіву, то скажемо, що за тихо сьпівала.

Дуже разило неумінє роль, хоч як маленьких. Не вистарчить красно вбрати ся, щоби бути "**прімадонною**" але треба знати понад все і ролю та не шукати очима суфлера, стоячи на найвиднїйшому місці.

Вкінці подамо пару загальних заміток.

Коли випорожнить ся фляшку, перевертають її до гори дном, в тійже самій хвилі не можна знов наповняти другу чарку. Публика замічує се, а се впливає на ню зі школою для артиста.

Дуже погано разить але наголошуванє слів. Чому не наголошувати слова так, як се робить ся в щоденній бесїді. А то вийде на сцену і зараз все йде, д'горі ногами. З города (міста) робить ся город (коло хати) а муки (болї) робить ся муку (кухонну) і т. д.

Треба памятати при розданю роль, щоби вони були розділені так, щоби роли хоч троха входили в згоду з поодинокими типами натури, або придані треба уважати, хто сї найкраще може віддати.

Такі дрібниці, як [illegible] старості чарку, а другому [illegible] дуже прикро впадають в очи публики.

Що до гардероби, то скажемо, що вона дуже гарна, але мусимо сказати, що спідниці [illegible] за нуженькі і невідповідні так, як у нас шиють. Наша українська спідниця рівна [illegible], а не така як мішок.

Пишемо се з надією що інтересовані приймуть се як добру раду; в нас нема жадних "специяльних цілий".

К....

ФАРИСЕЇ.

Від коли у Вінніпегу розмножилась зграя "поступовців", від годи не сьміє ніхто і пчихнути на корнері вулиці без дозволу і проводу всемогучого "У. Голосу". Все змонополізовано, почінаючи від церкви, а скінчивши на коломийці в готелях. Але прийшла старокрасна "кирпия" і монополь упав. Перший протест проти монополізму се академія в честь Т. Шевченка з 10 марта с. р.

Що ви на се скажете? Без дозволу і проводу "Ферлеївців", сих спеціялістів від всего, відбула ся академія, в якій взяла участь нечувана скількість народу, помимо сего, що монополісти ходили від хати до хати і відтягали народ від неї. Се нечуване! се революція! безличня кирпия! Без дозволу бонзів з У. Голосу! Хто сьміє?! —

Одначе були такі, що посьміли і доказали монолістам, що народ має їх вже досить, що він годить ся фразесїством і фарсом незонарених і тумолоших патріотичних шантажистів.

Хто-ж дивує ся, що вони всї зайшли від такт батути патріярха з У. Голосу і аж позалинювались, лаючи сих, ще шанували народного генія, як годилось: поважно, розумно, гарно? Сего можна було гадїятись... Ба ба! чого би тут причіпитись? Нинїй має бадай пліт. Де-ж узяти такого плоту та банкротам, яким уже все рве ся, в яких вже малі діти кличуть і ругають ся? Та на щасте такий пліт найшов ся.., Карманський, Сушко—комерц. Хиба ще мало? А потім ще колики: Стефаник, Гігейчук і т. д.

Тай безличні-ж ся пияюги з ферлесої бари! Др. Сушко ані уст не відчиняв на академії. Був лиш звичайним гостем. Иниші звалились на него, як на головний стовп у плоті. П. Стефаник і Гігейчук були лиш комітетовими, а перший з них запрезентував ся на сїм сьвяточнім вечері як найкраще: наперед вніс внесене до британської амбасади в Петербурзї протест проти заборони сьвяткованя Шевченкового ювилею на Україні, а в кінцевім слові згрівав до єдности і організації. А одначе се не подобалось чистим, непорочним сьвятим з У. Голосу. Тих людий в Шевченковім сьвяті... Ось так задивили гадюки.

Гараз! Кого-ж ви маєте в комітеті Шевченкового сьвята? Чим Стефаник або Гігейчук гірші, або бодай рівні тамтим Глоеви, Гикавим, Димам, Нотрачам — або навіть вам, панове Ферлеї, Арсеничі, Куприки, Войценки? Чи вони хоч раз сказали народови, що він не має добивати ся своїх прав, своєї школи, своєї мови [illegible]? Чи вони сказали народови [illegible] чорносотенного, [illegible] "Святійшого Синоду", який [illegible] Шевченка і наказує шкалювати Мазепу? Чи вони виховують своїх дїтий [illegible], як се затнував Шевченко? Чи вони кажуть, що нам не треба учитись своєї історії? Чи вони запродують народ лібералам, які голосять, що нїякого українського народу не сьміє бути в Канаді? Чи вони достарчають нашим ворогам матеріялів до Фрі Пресе? Ні, панове! Як узяти їх публичну діяльність, то за ними побачимо менше гріхів як за вами і вашими братанками; а до приватних, хатніх справ вам зась!

Ви шкалюєте Стефаників і Гігейчуків прилюдно, але по барах лижете їх руки і жебраєте, аби вони допомогли вам дістатись до жолоба. А коли вони лакнуть собі з жебрантва, то ви бавитесь в лисів, що не могли досягнути винограду. Шляа наша гра!

Але-ж комерс! комерс! Шевченкове сьвято і вечера!!! Справді... Ви, панове поступовці, сего не зробилиб за пінязу ціну. Ви умієте показуватись людим тільки з висоти платформи з високопарними, вивченими бесїдами. "Вам не лишив засїсти враз з народом у власній хаті до спільної вечері, погуторити з сими, що мають руки вкриті мозілями, бо ви авгури, ви стратилисте свою велич, мудрости, як би зійшли з естради до стола, при якім сидять чорнороби. Ви в кутку, як ніхто не бачить теє., Ви умієте тільки деклямувати слова поета: "Обніміте найменшого брата" — а обнимаєте його тільки з висоти платформи, з віддалена, або тоді, як берете від него "комішен" і їдете на могорич. Бо дурисьвіт і маґік все мусить стояти з далека від прителїв. А ваш демократизм се тільки кулярство і обман.

Читайте оголошеня в "Дії", де говорить ся про комерс після Шевченкового концерту у "Спортовій палаті" у Львові — в "Нар. Гостинниці". Представителі всїх народних інституцій, не виключаючи навіть "Просьвіти", Тов. педагог. і Тов. ім. Шевченка, не вважають злочином зійти ся на спільну вечеру після патріотичної манїфестації до публичного льокалю, де вони будуть могли скинути раз сьвяточности і офіціяльности і погуторити свобідно, без фразеольоґії, без пози і деклямації. Ви такого виступу без маски бойте ся, бо тоді могли-б випасти з ролї і могли-б перебрати міру... Цілий культурний сьвіт так робить.. тільки фільософи з Вінніпегу се осуджують. Фарисеї!

Та найцїкавіщше се ваше признане в У. Голосі, що ви вислали на комерс свого шпіона. І сим шпіоном був Макарій. Що за цїнне признанє! Значить ся і Макарій зповнеє наш славний комітет Шевченківського ювилею і то як шпіон і тайний агент. Ґратулюємо.

Взмовляєте катмликам вправо вважати Шевченка народним поетом. — Гараз! Яке-ж право до сего мають соціялісти, що без папи, кричать, що нам не треба України? Яке право мають Гикаві і Глови, перевертцї, що помагають ле... вожкам "матір катувати" і з неї "послїдну сорочку знимати"? Яке право до того маєте ви, "Ферлеїні", що пхаєтесь з Глоками і Гикавими, а навіть з жидками Копами і редакцією "Фрі Пресс"? Ви, шкалюєте Шевченка, покликуючись на "Марію", не розуміючи її сути і ідеї і інтерпретуючи її так само, як наші галицькі чорносотенцї, як "Сьвят. Синод" або Пурішкевич, що ти ми самими аргументами мотивували заборону Шевченкового сьвята на Україні?

Ще тільки поступіть один крок наперед, а опинитесь перед порогом чорносотенного "Сьвят. Синоду" і в обіймах аділта Пурішкевича.

До таких абсурдів дійде кождий, хто схоче у своїм неуцтві, нерозумінию Шевченка, незнаню обставин, впливів, хвилевих настроїв і цілої психики поета рвати його на шматки, не входячи в ессенціональне в його творчости, в те, що в нїй є вічне і всесьвітне: **в його незмірну любов рідної землі, у вічну тугу за правдою і волею, негацію всего фальшивого, опертого на пустословію, неуцтві і фарисействі; хто вінци вважатиме Шевченка не поетом, а демагогом з естради.** Хто не хоче так розуміти Шевченка, сей найде в нїм оправдане на всяку моральну дрань і зробить з його творчости печате для всїх; і для чорносотенців і для "Сьвят. Синоду" і для Гикавих і Глоків і Кратів, словом: зробить з Шевченка апостола своєї нужденної [illegible], сектанства і фразеснїства — аж вкінці доведе до абсурду, що його мусить проскрибувати [illegible], як се зробив Куліш, що за "Гайдамаків" і "Марію" виступив [illegible] Генія клевету, вкладаючи йому в уста такі слова:

"Я був собі панщиною, а баба Таламанка
Безкостним язиком своїм мене дрочила.
І голову мені, почавши Наливайка,
Високославними героями набила.
Співав я по-пяну..."

Вмолять ся недоумки лукаві
Що на устах любов, а в серці злоба люта.
Що римулись би знов на подвиги кріваві.
Коли-б зального не волочили пута".

Ні! Шевченко не для забраванок недоуків, що єго не розуміють, бо не уміють читати, або не хотять читати так, як треба, аби не станути перед трибуналом його палючого осуду за своє фарисейство, неуцтво, кирпиню, торговане народом на жидівським або англійським ринку. Всїм можете торгувати, тільки не Шевченком, з якого ви хотїли-б зробити публичну дївку для всякої драни і моральних шумовин. Бо тоді мусите зрезигнувати з сего непорочного генія. Бо генії не для драни і недоуків та фарисеїв! М. Драгоманів сказав вам се вже давно.

Вісти з Краю.

Ювилейний дар Іванови Франкови.

Дня 24. січня с. р. було засїданє повного комітету ювилейного дару Іванови Франкови і на нїм принято до відомости що сума зібраних доси грошиї перейшла вже двайцять пять тисяч корон, з чого 21.000 зложено на книжочці ч. 8.000 товариства "Дністер", а решта зложена ся покищо в ріжних фінансових інституціях і товариствах. Всї присутні члени комітету висказали велике вдоволенє, що українське громадянство Галичини виявило свою пошану для високозаслуженого письменника протягом одного року, року недороду, фінансової кризи, при незвичайно великім оподаткованю суспільности на иньші цїли (Рідна Школа, Паска для Гуцулів, потреби України, виборчий фонд, Український Город і безліч иньших), без особливої агітації, таким визначним даром для обезпеченя старости Ювилятови. Річ відрадна тимбільше, що на дар жертвували ровмірно найбільше селяни, народні учителі, робітники, ученики, хоч не хибувало й усїх иньших станів.

Нові українські гімназії в Галичині.

Поляки ухвалили собі в галицькім соймі з 1867-ім році такий закон, що автрійський уряд не має права закладати в Галичині українських гімназій без позволеня галицького сойму. Через те український нарід в Галичині досі мав усего на-всего 5 гімназій (у Львові, в Перемишли, в Станиславові, Коломиї і Тернополи) а Поляки мали майже 100. То ж і ми Українці, хоч платять податки на державні гімназії, мусять також з народних жертв удержувати свої приватні гімназії. Аж тепер, по ухваленю виборчої реформи, Українці змусили Поляків у соймі, щоби згодили ся на утворене нових українських гімназій. Українські посли загрозили польським послам, що не перепустять бюджету, як вони не згодять ся на утворене нових українських державних гімназій. Отже Поляки під примусом згодили ся, щоби правительство удержавило 3 українські гімназії: в Рогатині, Яворові і Чорткові, а крім того, щоби з філій українських гімназій у Львові і в Перемишли утворити самостійні гімназії, значить разом буде нових українських державних гімназій 5, а усїх разом з давними буде в Галичині 10 (з того по дві у Львові і в Перемишли). Крім того заявили Поляки, що в найблизших роках згодять ся на удержавлене дальших українських гімназій і української реальної школи у Львові. "Рідній Школї" в Галичині убуде тепер часть тягару, бо не буде удержувати 3-ох своїх гімназій: в Рогатині, Яворові і Чорткові, але ще їй лишають ся гімназії: у Збаражи, Долині, Буску, Копичинцях і Городенці, котрі мусить дальше удержувати і підготовити, аби за кілька літ держава переняла їх на державний кошт. Тож вплатки "Рідна Школа" буде ще мати дальше і ми не можемо за неї забувати.

Збирайте жертви на "Рідну Школу"!

Митро Малоген.

Учительські гаразди.

ВИБАГЛИВИЙ ПАНИЧ.

В неділю по полудни скликав війт громадських радних на засідане. Радні зійшли ся в комплеті.

— То так, панове радні, промовив війт, — я вас нині скликав, бо хочу порадити ся з вами. Ми мусимо так робити аби на наше вийшло. На що раз ми плюнули, того тепер лизати не будемо.

— Не скасуємо нашої ухвали! закричали радні.

— От-то бо й є! — говорив війт дальше, — раз ухвалили і воно для нас сьвяте. А тепер послухайте, що я за той час зробив. Одні з вас знають, а другі не знають. А треба, щоби всі знали, бо мусимо над тим радити нині.

Тамтого тижня кличе мене дідич до двора і питає: — війте, каже, чи се правда, що ви все таки заводите в новій школі руську викладову мову? Правда! кажу, громадська рада щось то саме ухвалила. Так! А польська мова? скричав на мене дідич. Люди не хочуть, а я проти людий не піду, кажу я дідичеви. Він як не зачне кричати, як не зачне ногами тупотіти! Наганьбив мене, наганьбив а далі й каже, сейчас беріть собі школу з моєї хати! Я більше не винаймаю. Воліє там свиней тримати.

— Добре, кажу, я можу и завтра забрати лавки і таблиці. Тепер рівно вакації, маємо час найти собі хату, заким школу збудуємо.

— Будете мати школу, як мені волосє на долони виросте, — скричав на се дідич.

— А я на те: Бог поможе, кажу. Чекаємо вже три роки, можемо й ще три почекати. Як знаєте, забрав я шкільні річи до трупарні а самий поїхав до інспектора. Так і так, кажу я інспекторови. Дідич не хоче вже нам більше наймати хати, а ми такої другої в селі не маємо.

— Добре робите, каже інспектор. Я вам не говорив: покиньте, війте, ще раз громадську раду, ухвалить польську викладову мову, а на весні приступите до будови нової школи. І ви вже були вимажені і все добре було. А ви що зробили?

— Та я казав се радним, кажу інспекторови, але вони не хочуть.

— Як ви не хочете нас знати, то ми вас ще тільки! — сказав [illegible] інспектор. Маєте найти відповідну хату на школу, бо інакше я вас буду карати.

Ось чого скликав я вас, панове радні! Ми мусимо якось так зробити, щоби на весні позволили нам школу побудувати.

— На то є готова рада! — обізвав ся один з радних. Наказати людям, щоб нікто не винаймав хати на школу. До чого не можь нікого силувати. Ми зробім школу в трупарні. Пригадьмо її зверха про людське око, поламаних трохи дір, дай учителя доставимо з дошок "жидівську кучу". — І до неї най діти там ходять вчити ся. Прийде зима, учитель напевно розжене дітий до дому, замкне школу, ну і тоді ми лекше дібемо ся до свого.

Та рада дуже всім подобала ся. Зараз на другий день виїхало двох радних до міста за дошками а за тиждень стояла вже доставлена до трупарні "жидівська куча", де мав замешкати учитель.

Вже два місяці відбуває ся наука в трупарні. Не наука, а мука для дітий і для учителя. В малій, низенькій хатині з повибиваними вікнами і дранями стінами, збирало ся щодня шістьдесятеро дітий на науку. Одні діти сиділи в лавках а другі стояли рядом попід стінами. Свої місця зміняли діти що днини: котрі сегодни сиділи, то завтра мусіли стояти. Коли прийшло ся писати яку задачу, то стоячі діти притискали повити до стіни і так писали. А котрій дитині було так невигідні, то садовилась вона із зошитом на плечі свого попередника і штуркала його кулаком, коли сей за богато рухав ся.

Притім всім ще й з людськими псами мав богато клопоту учитель. Діти принадили псів хлібом і вони що днини рано обсідали школу а підчас науки майже з кождої діри дивили ся на класу пікаві песячі очи. Се робило дітям велику утіху.

Надійшла осінь, а з нею дощі і вітер. Положене учителя було що днини тяжше. Крізь стелю його "помешкана" лило ся вода, а вітер впирав ся через щілини до нутра і там показував свою силу. Те саме було і в "шкільній салі". Майже що днини писав учитель о тім всім до повітової шкільної ради, та на свої численні скарги не діставав жадної відповіди. Мучив ся учитель до якогось часу. — а дальше вже було годі. Замкнув школу, передав війтови ключ, а сам поїхав до інспектора.

— Як то? То ви самі без нашого наказу, замикаєте школу?

— Пане інспектор! В тій школі не можливо дальше учити. — Я доносив о тім...

— Даруйте, — іронічно усьміхаючись, промовив інспектор, — я не знав, що ви такий вибагливий панич. Поїдьте си на Львів, бо для таких панів як ви, в моїм окрузі нема посади.

В дві неділі опісля дістав учитель увільнене з того повіту. А діти сего села ростуть й досі без науки, хотяй від того часу проминуло вже чотири роки.

Не мають хлопи ні власної мурованої, ні найменьшої школи.

В СЬВІТ ЗА ОЧИ!

Скорше як звичайно, приїхав Іван Багрій з поля. Випрігав коні і злостив ся.

— Мой, стерво, ще й ти будеш мене їсти!

З цілої сили бив кулаком коня в ухо. Кінь крутив головою наче протестував проти незаслужених ударів.

Загнав коня до стайні і пішов до хати. На лаві під вікном сидів його син і читав книжку.

— Що вчиш ся сину? Відай гадаєш ще більшим паном стати!

Син мовчав. Замкнув книжку і дивив ся в батькові очи, які іскрились лютю і кидали її просто на него.

— Мой, терпів я, ще терпів, а більше не можу. Хто ся вирве, а все до мене: а за що його нагнали? А що з него тепер буде? Вкрчем рубають моє серце. Ото дочекав ся я потіхи з тебе! Ото зробив ти мені гонор! Оден Бог знає, як тяжко тримав я тебе в школах, бодай ся вони запали. Один Бог знає, кілько я витратив ся. Гадав, будеш хоч ти лекше жити. А тепер маєш! Аля, який пан! Як-бим не дав їсти то з голоду здох-би.

— Тату! промовив син, а слези так і покапали з його очей. — тату! — та чого-ж ви мені дорікаєте? Чи я що злого зробив? Таж ви знаєте...

— А чорт там тебе знає, що ти виробив. Чи я там був, чи я знаю? То знаю, що тебе нагнали і що вже чотири місяці сидиш на моїй голові.

— Де-ж я тепер подію ся?

— Де ся подієш? Іди жидам воду носити! Я тобі чему не винен? Три роки ти пропащеного, гонили тебе з села до села, а ти все своє. Скажи-но, що ти доброго людям зробив? Чи може кому податок віднисали, чи військо позарували?

— Я їх просвіщав, я їх розуму учив.

Старий кинув ся, як би хто горячий зріт захлав йому під шкіру.

— Ти батарє один, бо що ти є тепер? Може професор? Батарє зарвані! Диви на него, він других розуму вчив. Забирай ся зараз мені з хати! Йди, я вже з тобою не говорю! [illegible]

Син оперь свою голову на вікно і залив ся слезами.

Старий ходив по хаті і кидав люті погляди на сина. Він бив його, не за що!

— Розуму вчив. Як ти такий фільозоф, то було від себе почати. А то не було по-нашому. Раз не можна, то не можна. Або, в нашім селі є також професор. Чому його не наганяють? Бо він знає свій прилис! Сидить тихо, до людий не мішає ся, не задирає ся з панами і йому добре. Вже збогатів: три морги поля купив. І корову має і коня має, господар! А що ти? Батар! Сорома собі між людий вийти. І можу я з тобою тепер зробити, скажи самий. Робити не знаєш а ту красно з'їсти, красно вбрати ся, а може й пива тобі принести?

— Тату, що ж ви від мене хочете?

Таж я вам казав, що як дістану посаду, то за харч вам поверну.

— Поверниш... Щоб я вже тебе, синку, на лаві поверхав, мені би лекше було. Посаду дістанеш... А чому не дістав? Таже вирвав ти з мене 15 ринських, щоби тобі повинно-би! і їхав до Львова, та що з того? Гадаєш, що дістанеш знов посаду? Між професорами таких не потрібно.

— Не злостіть ся, тату, я від вас забераю ся.

— Та я якраз того хочу! Йди собі синку, й іди собі в сьвіт за очи! Я більше на тебе не можу дивити ся. Вже доста мені сего. Шукай собі якої служби. Пристань до шандарів чи до фінансів йди до за писара, роби з собою, що хочеш. Забирай ся тільки з села, не роби мені сорому!

Син лагодив ся в дорогу. Вбирав ковнір, краватку, взяв капелюх і палицю.

— Бувайте здорові, тату, промовив крізь слези син і хотів батька поцілувати в руку.

— Старий вирвав руку з синової долоні.

— Йди, йди! Бодай ти ходив кілька сьвіта та сонця!

Сонце в послідне цілувало землю своїми проміннями і крило ся за лісом. Прогнаний син вийшов з батьківської хати. Вечірне сонце осьвітило його ще, на віки, наче брилянт, гремтіла сльоза, на його лиці. Учитель глянув на сонце і скоро обтер свої очи. Вітворав ворота і певним кроком вийшов на вулицю. Не надумуючись, скрутив на право і пішов в поле.

Пішов в сьвіт за очи...

ІЛЮСТРОВАНА УКРАЇНА

одинокий ілюстрований журнал українських родин, посьвячений літературі, критиці, малярству, архітектурі, пластиці, народній штуці, театральним справам, музиці, українській мистецтві, етнографії, і фізичному вихованю.

Містить також описи подорожий, огляди українського житя і т. п.

Ілюстрована Україна є журналом безпартійним — всеукраїнським.

Ілюстрована Україна ведена на взір великих ілюстрованих журналів, здобула собі по першім році свого істнования велике признане серед нашого народу.

В Ілюстрованій Україні співробітничать найкращі літературні, наукові, і публіцистичні сили.

ДАРОМ БІБЛІОТЕКА ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ.

В 1914 р. приступаємо до постійного видавання бібліотеки Ілюстрованої України. Вийде в тім році 4 томи бібліотеки (2 повісти 1, наукова розвідка і великий альбом українського Львова).

Всі передплатники Ілюстрованої України дістають видання бібліотеки **даром**.

Ілюстрована Україна виходить два рази у місяць — великими зошитами у Львові ул. Руська ч. 18.

ФІЛІЯ ІЛЮСТРОВАНОЇ УКРАЇНИ В БРЕНДОНІ, КАНАДА.

З початком 1914 р. отворилисьмо для Канади і Америки філію редакції, адміністрації і складниці Ілюстрованої України в БРЕНДОНІ під управою проф. Кармазького. Всіх наших передплатників і приклонників просимо присилати передплату до філії і там звертати ся у всіх наших справах.

Всі передплатники будуть одержувати часописи з філії.

Адрес філії:

Ilustrowana Ukraina. Box 1011. Brandon, Man.

"УКРАЇНСЬКА ХАТА"

літературно - критичний, громадський український журнал.

[illegible]

Крім того "Українська Хата" обговорює інтереси української інтелігенції, буде відгукувати ся на всі важніші громадські події українського і загального життя, а також на всі мистецтва (літератури, штуки) і різних прохах.

Журнал "Українська Хата" має відділи: літературний — критичний — суспільний — наукові огляди — мистецький — бібліографічний — [illegible] туари всі новини українських видань.

Журнал виходить що-місяця книжками не менше 64 сторін друку, книжки оброшурованими книжками.

Передплата до Канади виносить на рік два доляри і пів на вітрі́є долярі і пів.

Передплачувати і добути журнал "Українська Хата" можна в Головній Конторі журнала — Київ Тілова 4, Росія, — також в Книгарні Наук. Тов. ім. Шевченка, Львів, Ринок ч 10, Австрія.

Европейська Фабрика

ВИРОБІВ МАСАРСЬКИХ У ВІННІПЕГУ.

Подає ся до відома нашим

костумерам і любителям старокраєвих масних виробів, що отворено фабрику СТАРОКРАЄВИХ ВИРОБІВ — а провадити й має спеціалістом в своїм фаху у Львові, Кракові й Перемишли з Іван Запашний.

Виробляє він поверх сто родів ріжних масних виробів, як:

Ковбаси краківські, крацні, січені, закинані, фруськи ковбаси і ковбаски, франкфуртські, дебречинські, царські, руські і польські.

Салями, паштети, полядвиці зашинані, гамбурґери, сарфуляти, сальцесони звичайні й укладані.

Кишки паштетові, кашані, кровяні, ліберки і пр.

Зайдіть раз, а переконавшись будете все сюди заходити, бо ручимо, що наші вироби чисті, смачні і без жадних фарбовань, як то бувая в Канаді.

Замовляйте **особисто**, через телефон, або **письменно** а ми ручимо рівно за скоре полагоджене замовлення. — Ціни дуже пристійні, почавши від 10 до 50 цт. за фунт.

З поважанєм

В. ХЛОПАН.

590 Burrows Ave., Winnipeg, Manitoba.

Phone St. John 130.

EDELWEISS BREWERY

A. W. RIEDLE, Prop.

WINNIPEG ELMWOOD

Наш Лиґер, Ейл, і Портер найлутший.

Спробуйте пити ***Riedle's Beer***

Telephone - - - Main 2987.

БАЙКИ ДЛЯ ДІТИЙ.

I. Два брати.

Жили раз два брати: оден богатий а другий бідний. Богатий був золотарем і мав дуже недобре серце, бідний жив з того, що вивав мітли і був добрий та чесний.

У бідного було двох синів-близнюків, подібних до себе як дві каплї води. Діти заходили часто в дім богатого стрийка, де иноді перепадало їм дещо в кухні з недоїдків. Раз бідний, пішовши в ліс за хрустом, побачив нечайно птицю цілу золоту і так прекрасну, якої не лучило ся йому видіти ще ніколи. Не думаючи довго вхопив камінчик, кинув на птицю і вціляв її прямісінько, однак птиця улетїла, скинувши всього одно золоте перце. Бідний взяв перо і заніс його до брата, що, оглянувши его сказав: "Та се бач чистісеньке золото!" і заплатив йому за перо богато гроший.

Другого дня бідний виліз на дерево і хотів зрубати кілька галузий, коли нараз попри него перелетіла та сама золота птиця: він зачав шукати між листєми і найшов гніздо, а в нім золоте яєчко. Бідний узяв его і заніс до брата, котрий сказав, що то яєчко з чистого золота, та заплатив йому грішми за него. Притім золотар завітав.

Хотів би я мати саму птицю!

Бідний пішов в дорогу і ліс і довго пошукав золоту птицю не сидала на дереві. Тоді узяв камінь, забив птицю і заніс до брата, а той дав йому за неї цілу грубу золота.

Ну, тепер я можу жити без біди! — подумав бідний і вповні задоволений, повернув домів.

Але золотар був чоловіком умним і хитрим, він добре знав, яка дорога птиця попала в його руки. Тож, закликав він жінку жінку сказав:

Чуєш, жінко, спечи мені сю птицю, по гляди, щоби з неї не пропав ані кусничок: я сам хочу їсти й цілу.

А була то птиця не проста, а чудесна: хто зїсть її печінку і серце, той мав кождого рана, збудивши, найти у себе під подушкою одного дуката.

Хозяйка обатрошила птицю, застромила на рожен і зачала печи. Однак лучило ся, що саме тоді, як птиця пекла ся, а хозяйка на хвилю вийшла з кухні, прийшли туди оба сини бідного. Они станули при рожні і зачали ним крутити, аж ся з птиці випали два кусничкиі. Тоді оден з мальчиків промовив:

— Зїджмо ті кусничкі, адже ніхто того не спостереже, а мені страшно хоче ся їсти.

Так вони і вчинили, но тут вернулась хозяйка і видячи, що вони щось жують, запитала:

— Що ви їсте, діти?

Та от з птиці випали два кусничкі, а ми їх і зїли — відповіли вони.

— Ох, мій Боже, то певне серце і печінка птиці! — з острахом скликнула хазяйка, а боячись, щоби муж не замітив чого хибує, і не розсердив ся, поспішно зарізала когутика, виймила з него печінку і серце і вложила їх в золоту птицю. Коли птиця спекла ся, як належить, віднесла її чоловікови, а той зїв її всю, не лишаючи ані кусника. Однак коли он збудивши ся другого дня рано, всунув руку під подушку в надії, найти там дуката, показалось, що він гірко обманув ся: золота не було там, і сліду.

А мальчики й не догадувалися, яке щастє спало на них. Другого дня рано, коли вони схопили з постели, щось з брехотом упало на підлогу. І вони побачили два дукати. Сейчас понесли находку до вітця, що дуже здивував ся і ніяк не міг пояснити собі, звідки взяли ся ті золоті гроші.

Но, коли другого ранку діти знова найшли під подушкою два дукати і так ішло день в день, бідний вибрав ся до брата і розповів йому ту дивну пригоду. Той сейчас зміркував в чім діло, і що діти зїли печінку і серце золотої птиці. Як чоловік завистний і жорстокий, не міг дарувати їм того і постановив відімстити ся.

— Слухай, — сказав він до брата, — твої сини запродали себе нечистому. Не бери їх золота і прожени їх з дому, а то дияволи погублять через них і тебе.

Отець боя ся дуже нечистого, і хоть не йому було тяжко, завів близнят в гущавину лїса і покинув їх там, хоть серце у него так і рвалось з жалю.

Бідні блукали діти по всьому лісу, відшукуючи дороги домів, та тілько ще більше заблудились в ліс. Вкінці стрітили стрільця, що спитав їх:

— Чиї ви, діти?

— Ми сини бідного чоловіка, що вяже мітли — відказали мальчики і потім оповіли як вони як отець покинув їх за се, що вони кождого рана находили у себе під подушкою по дукаті.

— Но, — сказав стрілець — в тім нема ще нічо злого, коли ви остаєте ся чесними і не будете пишати ся.

Стрілець був чоловік добрий а що у него не було дітий, а мальчики подобали ся єму, то він взяв їх до себе, кажучи:

— Я заступлю вам вітця і виховаю вас, як власних дітий.

І так діти остали ся у стрільця, навчили ся його занятя, а він ховав для них на будучність всї золоті гроші, що находив у них що рана під подушкою.

Коли мальчики підросли, приборний отець повів їх раз в ліс і сказав:

— Сегодни діти, я випробую вас, як ви вмієте стріляти; тоді я рішу, чи можна вже назвати вас мистцями своєї штуки.

Всі три засіли ся в корч, однак прийшло ся їм довго чекати: дичина довго не показувала ся. Вкінці стрілець підніс очи в гору і побачив стадо сніжно - білих гусий, що летїли в виді трикутника. Тоді він сказав до одного з близнюків:

— Нуже, застріль мені по одній гуси з кождого кута.

Той вистрілив і видержав пробу. Небавом потім перелетїло друге стадо гусий, що мало вид цифри два. Тоді стрілець приказав другому молодцеви застрілити по птиці з кождого кута, і тому також удала ся штука.

— Но, промовив стрілець — тепер я оголошую вас справжними стрільцями: ви прекрасно знаєте своє діло.

Дальше буде.

СМІШНЕ.

Він і вона.

Як він ще ходив до школи
То вона азбуку вчилась,
Він жовнірками бавились
Вона лялечку пестила.

А тепер вони побрались
Гарна парка, вірна щира;
Він ся лялечкою бавить,
А вона — пестить жовніра.

З політичного букваря.

Що то есть парлямент?

Есть то таке Індівідіум, котрому держава позваляє богато говорити, щоб тільки ухвалив податки.

Що то есть посол?

Есть то такий панок, котрий обіцює небо, що тільки хотять виборці а візтак не додержує.

Баба як би чоловіка, то не знає коли годі.

Де одної баби, десять чортів не вхопить ся.

Хто чисту совість має, той голодний лягає спати.

Голос совісти.

Болгарський офіцер, перед війною з Туреччиною дістав посьвячену в церкві митрополитом остру шаблю, якою, після слів самого архипастиря — мав стинати голови невірним Туркам.

— Якуби то напись дати собі вирізати на шаблї — думав офіцер.

— За царя і вітчину" — підшепнув йому голос, якому на імя Мілітаризм.

— "За хрест сьвятий і віру" — підшепнула церква.

Ти їх не слухай! Вони крови люблять! Ти дай вирізати на своїй, перлою посьвяченій шаблюці слова: "Не убий" — сказала в глубині його серця утаєна Совість.

В Канаді.

І що він має лише говорити з сим добродієм?

А нето лиця нема, він запустив бороду.

На торговиці.

— Ручите мені, що сему коневи нічо не бракує?

— Алеж будьте певні ґаздо, він такий як я.

— А в такім разі, мусите принести сьвідоцтво лікарске, що у Вас, не знайде ся жадного "фелеру".

Бізнес.

Прохожий підбігає до жида котрого переїхав віз.

— Може Вам покликати лікаря?

Нащо мені лікар, я потребую адвоката, щоби він зробив для мене позов о відшкодоване.

Усиновленіє глави сьв. Йоана.

Крамаревна, що перевозила свої товари з ярмарку на ярмарок, стовкла ся раз головка з якоїсь фігурки. Та він поклав ту фігурку на стіл під церквою, шукаючи купця на неї. І не довго ждав. Якась жінка вступила до нього, щоби купити дещо на памятку з празника. Переглядаючи розложену крамарську всячину, побачила безголову фігурку.

— А се що за чудо? — питають ся крамаря.

— Се усиновленія глави сьв. Йоана, побожна невісто. Коштує лише одну ворону.

І вона купила!..

Треба всюди приятеля!

Прийшла в церкву стара баба,
Сьвічок накупила;
Де була яка ікона,
Всюди наліпила.

Іще пара остає ся,
Де їх приліпити?...
— Ага! — каже, — пошукаю
Сьвятого Микити!

Найшла баба і Микиту —
Сьвятий чорта піпить!...
Баба одну Божу ставить,
Другу чорту ліпить...

Бачуть люди й розважають,
Щоб там не ліпила:
— Що ти бабо кажуть, робиш?
Та тож вража сила!

Але баба обернулась:
— Не судіте, люди!
Ніхто того не відає,
Де по смерти буде?...

Чи в небі, чи у пеклі
Скажуть ночувати?
Треба всюди, добрі люди,
Приятеля мати!

З МУРИНСЬКОГО СЬВІТА.

Муринський рух в Америці увійшов на незвидані нові верхи. Провідники Муринів задумали повернути до Африки і утворити собі край, в котрім чули би ся свобіднійшими, чим в свобідній Америці. В безчисленних агітаційних промовах голосить, що з Муринами так нині обходить ся, як в часах невільництва і що вкраї Мурини, наче винятї з під права. Чоловіка жадної иньшої раси, коли би навіть допустив ся страшного злочину, не лінчує ся в Америці.

За доказ послужив муринським агітаторам новий випадок лінчу. В Міссісіпі обвинувачено перед кількома днями Мурина о замордованє комісаря полиції. Товпа не чекаючи на процес вдерли ся до вязниці, вивели з неї Мурина, привязали його до великої бляшанки по береги наповненої, облила і підпалила. Мурин обдарований надлюдською силою, зірвав узи і хотів в горючім виді втечи, але спіймано його, припашено на нім полумінь, знов привязано до бляшанки і живцем спалено, стріляючи до нього з револьверів.

Того рода випадки причиняють ся значно до збільшеня тути Муринів за своєю вітчиною. Одни Мурин з Оклягома знайшов вже навіть догідне місце до основаня нового муринського королівства. Сей край лежить в західній Африці на Золотім побережу. Мурин оснував кольонізаційне товариство і мав вже знайти місто пятьдесять богатих акціонерів Муринів, котрі винаймили навіть корабель до перевоження еміґрантів. Англійське правительство, до котрого належить Золоте побереже, звернуло ся до Сполучених Держав з запитом, як має заховати ся супроти тих кольонізаційних проектів. Правительство Сполучених Держав розписало анкету, котра однак не дала вдоволяючого висліду. На думку одних правительство не має права обмежити свободу своїх горожан. Другі однак звертають увагу на те, що еміґрация кількох мілїонів не вканців може наразити Сполучені Держави на великі шкоди. Як відомо, Мурини віддають ся деяким занятям, котрі лише вони одні виконують, а з окрема сповняють всюди обовязки служби. Біла служба є нечувано дорога. Колиб отже Мурини виеміґрували, то вимоги білої служби зросли би, а й ті Мурини, що лишили би ся, жадали би підвисшеня винагороди.

Але є також і третє сторонництво, котре не лише домагає ся для Муринів права необмеженої еміґрації, але хоче навіть муринську еміґрацію попирати. Се — на думку тої партиї — одинокий спосіб розвязаня муринської справи. Такі випадки, як лінч, кидають зле сьвітло на американську культуру. З другого боку біла раса мусить боронити ся перед примішкою муринської крови хоч-би навіть при помочи найбрутальнійших средств. Основане, самостійної муринської держави положило би конець тим вічним конфліктам між Муринами а білими, супроти чого Сполучені Держави повинні муринську еміґрацію попирати урядово.

Страйк в церкві при помочи кашлю.

В Трентоні, стол. стейту Ню Джерсі, університетські власти видали наказ, щоби всі студенти університету обовязково ходили до церкви. Сей наказ не подобав ся студентам і вони постановили застрайкувати в особливий спосіб. Прийшли всі до церкви, але як сьвященик зачав проповідь, всі вони, в числі понад тисячу, зачали кашляти, наче би на них нагло напала якась "епідемія кашлю". Кашель такої великої громади студентів заглушив слова проповіди і тоді нараз пастор сьв. Марка, бачучи що своїм голосом не переможе кашлю, зійшов з проповідальниці, не докінчивши проповіди і вийшов з церкви. Тоді студенти нараз подужали з "епідемії кашлю" та всі наче перестали кашляти і також вийшли зараз з церкви.

УКРАЇНСЬКА ФАБРИКА.

Гуртовий склад ріжних меблів, як: столів, крісел, канцелярійних бюр, шаф і т. п. У нас можна дістати ріжнородні зимові і літні двері.

Продаємо ріжні шкла і шліфовані люстра.

На провінцію висилаєм по дешевших цінах.

Приходіть або пишіть на таку адресу:

M. HAWRYSZ

Phone St. John 2172

1182 Selkirk Ave., Winnipeg, Man.

Приймаєсь передплату на "МУЖИЦЬКЕ ВИДАВНИЦТВО".

Бібліотеку найкращих творів найславнійших чужих і наших письменників, яка виходить два рази на місяць кождо го 15-го і 30-го. Кожда така книжка містить для себе цілість і є прикрашена портретом автора та згадкою про нього.

Передплата на "Мужицьке видавництво" виносить річно для Канади два доляри.

Замовлення і гроші посилати на таку адресу:

"Мужицьке Видавництво" в Коломиї. ул. Новіцького.

ч. 21. (Austria - Galicia).

Важні постанови приписів канадийських північно - західних земель.

Котра будь особа, що є головою родини, або будькотрий мущина, що має скінчених 18 літ, може взяти гометед чверть секції, вартісних земель в Манітобі, Саскачеван або Альберті. Апликант мусить явити ся особисто перед Домінійон Ленд агентом, або в місцевого агента дотичного дістрікту. Вписі через заступництво може полагодити в кождого агента на даних услівях, з батьком, матерію, сином дочкою, братом, або сестрою тогож гомстедовця.

Обовязки: мешкати шість місяців і управляти фарму кождого року 6 місяців протягом 3 літ. Гомстедовець може мешкати девять миль в віддаленю свого гометеду на фармі, що найменше 80 акрових його посідання, або його батька матери, сина, доньки, брата чи сестри.

В декотрих дістріктах гомстедовець добрих обставин може купити одну четверту секції, що прилягає до його гометеду. Ціна 3 дол. за акер.

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців до 6 літ, почавши від дня взятя даного гометеду, виключаючи час, в котрім старати ся треба о патент, виробити 50 акрів.

Гомстедовець, що після права має в посіданю гомстед в занім дістрікті:

Обовязки: Мусить мешкати кождого року 6 місяців через 3 роки, виробити 50 акрів і побудувати дім за 300 долярів.

W. W. Cory,
DEPARTMENT OF THE INTERIOR.
OTTAWA, ONT.

Замовляюча картка на „Канаду".

Ruthenian Publ. Co. Ltd.,
261 Fort Street, Winnipeg, Canada

Прошу с висилку мені „Канади" почавши від

Імя
Адреса
Почта

261 Fort Str., „CANADA", Winnipeg, Man.

Dr. B. GERZABEK

[illegible]
WINNIPEG, MAN.

НА "РІДНУ ШКОЛУ"

Тов. ім. М. Заньковецькоі відограє дня 28 марта в суботу, 1914, дуже гарну штуку Ів. Тогобочного п. з.:

"ДУШОГУБИ"

Се представлене відбуде ся в QUEEN'S HALL, при SELKIRK ул., о 8-ій годині вечером.

Дохід з сего представлення призначений на "Рідну Школу" в Старім Краю, тому кождий Українець повинен явити ся на нім.

УЧИТЕЛЬСЬКА КОНВЕНЦІЯ.

Отсим повідомляємо, що конвенція укр. анг. учителів відбуде ся на 16. і 17-го цьвітня в четвер і пятницю в Нормал Скул при Вілліям Евню, у Вінніпегу, з слідуючою програмою:

Цьвітня 16-го. Початок в год. 9.30 рано.

1. Справоздане президії.
2. Вибір президії на час конвенції.
3. Отворене конвенції.
а. Рев. Г. Р. Колдвел, міністер Просьвіти.
б. Р. Флечер, намістник міністра Просьвіти.
4. Промова Ф. Г. Белтой-а, шкільн. інспектора.

Друга сесія. Початок о 2-гій годині попол.

5. Промова Е. Е. Бест-а, шк. інспектора.
6. Просьвіта а ідеальний Учитель.
7. Шкільна Справа — П. Гігейчук.
8. Підручники — К. Продан.
9. Справа учительського журнала.

Цьвітня 17-го. Поч. 9.30 рано

10. Промова А. Л. Йонга шк. інспектора.
11. Обовязок учителя з гляду політики Мих. Стечишина.

Друга сесія. Поч. о 2-ій поп.

12. Тічінг оф Інгліш ту форайнерс — В. Мігайчук.
13. Вибір президії на 1914-1915 рік.

Пригадуємо, щоби купувати "сінгле тікет" до Вінніпегу і жадати "Стандарт Сертифікейт" від стацийного агента, тому, що участник пєтавши на конвенції підпис від секретаря конвенції, дістане подорож до дому даром.

Рівночасно запрошуємо П. Т. Учителів з Саск. і Альберти.

Т. Н. Марціків, предс. ОУУ.
М. Мігайчук, секр.

Пляни Мексиканських повстанців.

Військове правительство повстанців видало недавно декрет, яким роздало поміж жовнірів теперішньої революції усі публичні та поконфіскованні землі в північнім Мексику. Кождий жовнір має дістати фарму величини 62 акрів. Декрет в додатку забезпечує, сі даровані фарми в сей спосіб, що не можна буде їх відобрати за довги, ані властителі не зможуть їх попереродувати через 10 літ.

Ті, що потерпіли через війну, будуть мати першеньство при роздачі землі, однакож землі є для невійськових людий жадна особа, що вже має настільки, як одна фарма, не буде мати права до дарованої землі і взагалі нікому з тих, що мають скористати з декрету, не можна мати більше чим 62 акрів. Також доти по містах підуть на поділ.

Декрет викликав велике вражіня в місті Чігуагуа, бо вважають його за перший крок в переведеню пляну повстанців в розвязаню земельного питання.

ІНТЕРПЕЛЯЦІЯ В РОСОЙСЬКІЙ ДУМІ В СПРАВІ ЗАБОРОНИ ЮВІЛЕЮ ШЕВЧЕНКА.

Конституційні демократи й трудовики внесли в Державній Думі інтерпеляцію до Горемикіна й Маклакова в справі заборони сьвяткувати ювілей Шевченка. В сій інтерпеляції вказують ся, що 10 марта минає століте з дня уродженя одного з найбільших поетів славянства, найбільшого поета України. Зовсім природно, що вічна память українського народу не могла не сьвяткувати сього урочистого дня. В сім дні мало бути відкрите кількох памятників, мали бути збори присьвячені сьвяткованю памяти поета, мали правити ся панахиди. Недавно поширили ся чутки, що всякі сьвяткованя памяти поета будуть заборонені. Спочатку чутки сі вважали ся неймовірними з огляду на очевидну незаконність подібної заборони. Сторонники заборони вказували на те, що за житя поета і протягом певних 50 літ по смерти поета цензура заборонила твори, де отверто і безпосередно висловлювали ся мрії і бажаня народу. Пушкіна теж заборонила цензура, одначе не заборонили через се сьвяткувати його память. Чутки, що до заборони сьвяткувати память Шевченка оправдали ся. Тепер стало відомим, що міністер внутрішних справ розіслав обіжник, який забороняє з цьвятити його іменем школи й вулиці, забороняє заводити стипендії його імени, збирати жертви на памятник, робити збори для пошанованя його памяти а духовеньству навіть заборонено правити панахиди про раба божого Тараса.

Обіжник міністра внутрішних справ є очевидним надужитєм власти, бо міністер не має права загальними обіжниками заборонити городським думам сьвяткувати память поетів. Губернатори можуть спиняти постанови дум лише в певних, докладно означених випадках, до яких не належать сьвяткованя поетів. На основі закону з 4. марта публичні збори можна заборонити лише в тих випадках, коли програма їх загрожує публичній моральности або публичному спокоєви, чого в данім випадку нема. Коли обіжник міністра є надужитєм власти, то тим більшим беззаконьєтвом є заборона православному духовеньству правити панахиди за православного.

Інтерпеляція кінчить ся запитом: чи відомо предсідателеви ради міністрів, що міністер внутрішних справ надужив своєї власти і наказав губернаторам не допустити до виконаня постанови городських дум богатьох городів в справі ювілею Шевченка, заборонив всякі публичні збори, звязані з ювілеєм, для якої заборони нема підстав у законі про збори, чи відомо предсідателеви ради міністрів, що духовеньство кількох губерній одержало наказ не правити панахид за Шевченка, наказ, що ображує всіх віруючих християн, яким сумлінє позволяє молити ся навіть за злодіїв, а тим більше за великих благородних людей? Коли відомо, то що думає він зробити, щоби сьвята і служене панахид могли відбути ся без перешкод.

Щоби можна було представити собі як така інтерпеляція виглядає в російській думі, наведемо тут уривок з бесіди одного з інтерпелянтів, а іменно провідника московської поступової партії посла Родічева. Між иньшими він говорив таке:

— Не буду торкати питана про значінє українського руху: мені нині байдуже, чи сповнить ся торжественне приреченє Петра Великого, котрий воюючи з Мазепою, прирік **зберігати всі вольности народа**. Нехай ті, що стоять на противнім становищи Петра, займуть ся питанем, чи дотільно є розбудити українське національне почуванє. Але з того, що не будуть сказані добрі слова в память Шевченка, котрих боять ся, ще зовсім не виходить, що не будуть сказані — далеко сильніші — злі слова, викликані забороною до кого — иншого. (Оплески: Правда!) Ба, ті злі слова будуть заслужені властями, бо вона на їх викликає. (Бурливі оплески на лівиці й оклики: Слушно!) **Пора зрозуміти, що ідей багнетами не пробєш.** Губернатори можуть фальшувати вибори, але залити національний рух вони не в силі. Справа українського університету в Австрії і переслідуванє українського руху в Росії — се такі могучі власті українськоі націоналістичної пропаганди, що хиба сліпий — щоби не вживати досадніймого вислову — може взяти сі за таке діло. Росія живе складом без численної скількости національностий. Найдорожче для них — сьвідомість свого достоїнства. Українцям Шевченко дорогий не менше як Полякам Міцкевич або Москалям Пушкін. Уявіть собі, що нам заборонили сьвяткувати століте Пушкіна. Адже-ж ви викликуєте в Українців ті почуваня, котрі заборона Пушкіна викликала-б у нас, та мимо то ви показуєте Українцям, що в Росії, в країні, до котрої вони належать по виборі і по історичній минувшині, забороняєть ся їм віддати довг памяти любимого великого чоловіка в часі, коли в закордонній країні сьвяткуєть ся її цілком свобідно. Невжеж ви думаєте, що не буде сьвяткованя памяти Шевченка? **Воно буде, на ваш сором не в Росії, а за її межами.**

Важне відкрите.

В північній части німецько африканськоі провінції (т. зв. Дейтш — Ост - Африка) зробив Др Гане Рейк, член геольогічно - палеонтольогічного Інститута берлинського університету, преважне відкрите. Імени отгаданий учений найшов знаменито захований кістяк чоловіка з т. зв. ділювіяльної доби. Відкрите дає підставу науковому заключеню, що перед сотнями тисяч літ замешкував Африку високо розвинений людський рід.

"ГОМ РУЛ"

В Ірляндії заносить ся на кроваві крони. Англійський рад вислав вже війско і два воєнні кораблі до Ірляндії. Богато генералів з британської армії подякували за свої становища, щоби могли свобідно брати участь в сій заверусі. Ходять поголоски, що вибрано 200 парантів на арештоване провідників в Олстер, країні, де населенє є найбільше противне автономії (самоуправі) Ірляндії. Однак премієр Есквіт заперечує сій поголосці.

Щоби читачі знали, о що ходить, то ми уважаємо своїм обовязком сказати, що Ірландія домагає ся самоуправи, однак протестантське населенє противить ся сему. Ряд англійський тоже не має нічого проти самоуправи Ірляндії, однак з причини незадоволеня протестантів находить ся в не приємних обставинах. Протестанти готові взятись за оружє, коли Ірляндія справді дістане самоуправу.

А все таки ряд рішучо заявляє ся за самоуправою згаданої країни. В короткій будучности ся справа буде розвязана. Як, — побачимо.

ПОШУКУЮ

своєї жінки, Марії Савчук. Пять літ тому як лишила свого чоловіка і пішла до Форт Вілям.

Хтоби о ній знав, або вона сама зволить зголосити ся на адресу:

JAN SAWCZUK
P. O. Dawning Alta.

СЬВЯТКУЙТЕ 100 ЛІТНІЙ ЮВІЛЕЙ УРОДИН ТАРАСА Г. ШЕВЧЕНКА.

ПОЗІР!

ПЕРШИЙ РУСЬКИЙ СКЛАД
вина, пива, горівок і всяких других лікерів під назвою

"ОРЕЛ"

отворено сими днями на
175 Henry Ave., Winnipeg, Man.

Просимо отже запамятати нашу адресу і при нагоді нас відвідати — познакомити ся з нами.

Ми зі своєї сторони будемо старати ся вдоволити всіх наших краянів Русинів, які певно замість підпирати чужого, підеперуть свого земляка.

Напитки в нас ріжнородні і первоpядної знаменитости — зрештою самі се побачите, коли зайдете і спробуєте.

На весіля і забави нашим краянам висилаємо замовленя на фарми.

Колиж зайдете, то опісля певно розкажете про нас і своїм знакомим.

Дякуючи наперед за ласкаву память, остаю
З поважанем
Alexander Roshko.

175 Henry Ave. Phone Main 1727. Winnipeg, Man.

Alex Calder & Son

Банкері і Корабельні Агенти

Ся стара фірма, на котру можете ся спустити без найменьшого сумніву існує вже 32 роки управляючи своїм бізнесом в північній части Вінніпегу. Теперішне їх поміщене знаходить ся на 662 Мейн і є найкрашою сего рода інституцією в Західній Канаді.

Членами сеї фірми є: Alex Calder і його син п. A. B. Calder.

Колдері мешкають у Вінніпегу вже 36 літ.

Старший член сеї компанії, Алекс Колдер, бувший радний міста Вінніпегу, є добре звісний зі свого знакомства з [illegible] компанією.

Молодший членом є п. А. Б. Колдер, котрий занимав визначний уряд між урядниками [illegible] компанії через 30 літ, будучи головним агентом в ріжних містах Сполучених Держав, а тепер працює з батьком в банковім і пересилковім інтересі.

Члени фірми Колдерів є головними агентами для ріжних корабельних компаній між ними і одною компанією, котрої кораблі курсують між сим краєм а Полудневою Америкою. Ся компанія називає ся:

Lamport and Holt S. S. Co.

і є в сполуці з Ню Йорком і Буенос Айрес поверітаючи до усіх бразилійських портів.

Они є також агентами для славної французької лінії з Ню Йорку до Гавре у Франції, також головними агентами для Анхор Лайн між Ню Йорком а Середземним Морем і між Ню Йорком а континентом.

Колдер і Син є також репрезентантом Canadian Pacific Steamship Lines, Allan and White Star, The Hamburg American

і инших німецьких ліній.

Їх банковим справам услугує Амерікан Експрес Компанія, через котру вони висилають гроші з Вінніпегу до всіх місцевостий в Галичині в 16-ох днях. Вони також пересилають гроші телеграфічно по дуже низьких цінах.

Департмент для чужинців заряджує п. А. Каракопюк при помочи п. Й. Петраша.

Фірму КОЛДЕР і СИН поручаємо всім нашим краянам як найвідповіднійшу для справ банкових і корабельних карт.

Увага! **Справи Старокраєві!**

В СТАРІМ КРАЮ залагоджуємо справи нотаріяльні і адвокатські. Всі старокраєві процеси перебирає мій брат Д-р Зигмунд Варшавський адвокат в Австрії і ми ручимо за солідне переперовадженє.

В КАНАДІ купуємо і продаємо лоти, доми і фарми, продаємо шіфкарти на найліпші корабельні лінії до краю і з краю. Виробляємо асекурації від огню, на житє і др.

Запишіть собі наш адрес!

МІЖНАРОДНА КАНЦЕЛЯРІЯ.
ЕДВАРД ВАРШАВСЬКІ СКА,
Нотарі.

834 Main Street, Phones: St. John. 1562 & 1664. **Winnipeg, Man.**

КАНАДА

„КАНАДА"
виходить кождого тижня у вівторок.
Річна передплата в Канаді $1.00
За границею $1.50
Видає:
РУСЬКА ВИДАВНИЧА СПІЛКА В КАНАДІ.
Адреса: "КАНАДА"
281 Fort Street, Winnipeg, Man.

~ CANADA ~

ЧАСОПИСЬ ПРОСЬВІТНА, ЕКОНОМІЧНА І ПОЛІТИЧНА.

„CANADA"
Ruthenian Weekly Published Every Tuesday By
RUTHENIAN PUBLISHING Co. Ltd. of CANADA.
The best medium for advertisements.
Subscription per Year $1.00
Address: „CANADA"
281 Fort Street, Winnipeg, Man.

РІК II. Вінніпег, Ман. Вівторок 31 Марта 1914. Число порядкове 30. Winnipeg, Man. Tuesday March 31th 1914. Число 12.

1814 КАНАДИЙСЬКІ УКРАЇНЦІ! 1914

Памятайте, що сей рік є Ювилейним роком

! ТАРАСА ШЕВЧЕНКА !

НОВИНКИ

До наших передплатників:

Хто з наших передплатників переслав до 1-го марця передплату на нашу часопись, а не отримав ще премії, зволить ласкаво нас повідомити, пишучи до **редакції.**

Норріс уступає.

Між ліберальми ходить слуха, що лідер манітобських ліберали, відомий добре нашим Українцям, п. Норріс має в короткім часі уступити. Причина: політична незрадність.

ВІЙНА РОСИЇ З АВСТРИЄЮ І НІМЕЧЧИНОЮ.

В "Кельніше Цайтунг" появила ся сензаційна статя, що в цілім сьвіті зробила величезне вражінє. В статі говорить ся, що відносини між Росією і Австрією та Німеччиною дуже напружені. Часопись констатує, що в росийських військових журналах говориться отверто про приготованя до війни з Австрією і Німеччиною. Такі приготованя дійсно роблять ся: Росия громадить великанські засоби воєнних матеріялів і систематично пересуває великі маси війська в повній воєнній готовости на захід, т. є. до границь Австрії і Німеччини. В офіцирських кругах говорять, що війна не вибухне зараз, одначе протягом найблизших чотирох літ прийде певно до страшної кривавої розправи між згаданими державами.

Поступовий ряд.

В Австралії поліцийний судія засудив двайцять хлопців на двайцять днів арешту за те, що ті не хотіли вправлятись в воєнним ремеслі. Коли один з них сказав, що його релігія не позволяє йому на те, то судія відповів йому, що на такі нісенітниці як релігія і сумлінє він не звертає уваги.

Цікава операція.

В балтіморськім шпиталі, сими днями доконано дуже цікавої операції. Одному хлопчикови зиступалась на оці пролечна роговата болонка. Тоді лікарі захльороформували хлопця, а пришили в єї ока порібну частину, пришили єї до хворого ока. Око буде забандажоване цілий тиждень. Чи ся операция удасть ся, побачимо. Цікаве є те, що лікарі чують ся певними, що операція їм удала ся.

Ліберали

роздумують над одержанем ім міграції неанглийських народів. 30-го марта в понеділок відбуде ся свого рода ліберальний парламент в 501 Білдерс Ексчендж, де має ся обговорити богато справ. А найголовнійшою є вилученє неанглійських імігрантів з Канади.

Український артист.

Наміснм уважаємо поділитись новинкою з нашими читачами, що в Вінніпегу осів мальяр — артист п. Зьвір. Робітня його поміщена в бльоку п. Хланапа ч. 12. Він малює портрети славних людий, а особливо чудесними виходять у него сцени з поем Шевченка. Не гірше виходять в нього і портрети мальовані з фотографій. — Шасть Боже, коби лише наша публика зробила свое, а Вінніпег буде мати все, що йому потрібне для духового житя.

Не буде більше лисих.

Професор д-р Гавас, управитель клініки скірних недуг у Будапешті, оголошує висліди праць д-ра Секлія над усуненєм лисения.

Після д-ра Секлія садить ся волос на лисині один побіч другого в такий спосіб: Золотий цвяшок ширини о 0.05 см замикає ся в маленьке ушко, гаполикасть ся в нього тонкий жіночий волос відповідної довжини і при помочи іглы вкладасть ся в скіру. В той спосіб засаджують ся волос на цілу лисину і фризура готова. Волос заростає, можна його мити і чесати і ніколи не випаде.

Пиянство в Злучених Державах.

Злучені Держави не є дуже повздержним краєм, а доказує се федеральний рапорт у справі цлового податку за продажу алькогольних напоїв в протягу року, котрий скінчив ся днем 30 червня 1913, року.

Рапорт виказує, що в тім році випито в Злучених Державах 143,300,000 гальонів горівки, або в 7,500,000 гальонів більше, ніж минувшого року. В тім самім часі випито 64,500,000 бочок пива, то зн. — о пят мілюн більше, ніж минувшого року.

Хотів повісити ся.

Якись Самуїл Гігенс, дістав телеграму, що його мати померла, дістав часове помішане мозку. В приступі котрого хотів відібрати собі житє через повішене. Заложивши шнурок на шию, перекинув его через двері своєї кімнати, а потім скочив з крісла. На щастє шнурок попукнув ся, а він досягнувши ногами до землі, не удушив ся, а противно почав кричати: Мамо, мамо помочи мені. На сей крик позбігали ся другі локатори того дому і відрубали его. Тепер держать его в провінціональній вязниці, а коли виздоровіє, то здаєсь пустять его на волю.

Справа Гегля, бувшого адвоката Кравченка.

Як відомо, судії присяглі уважали Гегля винним утечі Кравченка. Однак судія здержав ся від засуду, з причини домагання оборонців нової розправи на підставі 34-ох точок в котрих навіть сам судія переступив границі закона, блудячи в своїй промові до судиїв присяглих.

Міністер публ. робіт. ген. Монтегю повернув

на-днях з купелів. Хотяй видно, що купелі подіяли користно на єго здоровлє, то однак він не буде ще в силі взятись до роботи в своїм уряді сего місяця. Др. Монтегю є консервативним кандидатом на виборчий округ Кілдонан і Ст. Андрюс.

Ще один міністер резигнує вслід за мужем убийниці редактора.

Париж 20 марта.

Родина убитого редактора "Фігаро" віднесла ся з відозвою до населеня Парижа, аби воно здержало ся від всяких демонстрацій підчас його похорону.

Мадам Кельо, що убила редактора часописі Фігаро, Кальмета, спричинила ще одну зміну у французькім кабінеті, коли нині зрезигнував зі становища міністра марінарки бувший президент міністрів, Мон. Мітіні кабінету, приняв резигнацію.

Похорон Гастона Кальмета редактора Фігара, відбув ся нині. Вже кілька годин перед вирушенєм похоронного походу улиці, котрими похід мав переходити, були заповнені товпами народу, однакож поліція завчасу поробила всі потрібні зарядженя, аби не допустити до жадних заворушень.

Фігаро з обуренєм оповідає про специяльні взгляди, якими тішить ся у вязниці убийниця його редактора, мадам Кельо. Вязничні власти догоджують її всіми можливими способами, віддали її до розпорядимости, дві кімнаті і вона уживає одної з них як витальні, в якій може спокійно розмовляти з гістьми, що приходять її відвідувати. Листи дістає сотками і переважно відповідає на них.

Оборона, якою сподіють ся ослободити убийницю, має бути "напад перелетного божевіля." Фігара однакож заявляє, що такий спосіб оборони не найде успіху, бо має сьвідків, що чули від пані Кельо ще в понеділок погрозу, що вона має вбити Кальмета.

Злоба не поплатила ся.

Жінка Турчишюка, що недавно оскаржила перед едмонтонською поліцією свого мужа, немов то він шість літ тому назад замордував свою дитину у Сифтон, Ман., переконала є я, що сліпа злоба може завести її часом в клопіт. Після того, як поліція з Сифтону прислала до Едмонтону інформації, що оскаржене проти Турчишюка не має ані найменшої підстави, Турчишюка випущено, а саму Турчишюку арештовано за кривоприсягу.

Розводять ся.

Князь Вільгельм з королівської родини Швеції і княжна Марія Павловна з Росії вінчали ся до короля з просьбою о розвід. На просьбі віднисали ся обоє і за причину розводу подають неоглядність характерів.

Державна рада одобрила рішеня консисторського суду, який пристав на те, аби дати розвід князеви Вільгельмови і княжній Марії Павловні з Росії. Подруже проголошено за розвязане.

Абісинська місія в австрійського цісаря.

При кінци минувшого місяця австрійський цісар, Франц Йосиф І., приняв у себе на авдієнції абісинську місію і з рук князя Беляя приняв чолобитний дарунок.

Того дня, о 5. год. по полудни відбув ся у цісаря обід для членів місії.

Сполучені Держави хотять

закупити пять держав (стейтів) від Мексика.

Посол Парк з Георгія подав внесок, щоби ряд Спол. Держав закупив пять стейтів в північнім Мексику. Колиби се не удалось купити, то Парк радит, здобути їх війною — По американськи. — В сих стейтах, набутих першою або другою дорогою, сей посол радить, поселити всіх Муринів, що замешкують Спол. Держави.

КРАЯНИ!

ЯК ХОЧЕТЕ спровадити своякік або приятелів з краю, то тепер найліпший час. Шіфкарти дуже тані. Зайдіть до нас, або напишіть лист, а ми вам подамо всі інформації.

МИ ПРОДАЄМО шіфкарти до старого краю по найнизших цінах і на найліпші шіфи, котрі відходять що тижня.

МИ ПОСИЛАЄМО гроші до краю скоро і безпечно так, що в краю дістають ріпні гроші, бо ми вже посилаємо гроші через довгі літа і знаємо докладно як посилати; — спитайтесь тих людий, що в нас вже посилали.

МІНЯЄМО доляри на корони і продаємо марки краєві і канадійські. Як не маєте сталого адресу, то можуть ваші листи прийти на наш адрес, а ми їх оплатимо і вам пішлемо де скажете.

ALLOWAY & CHAMPION, Ltd.

667 Main Street, Winnipeg, Man.
C. GENIK. Управитель загр. відділу.